EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 169, 15 Mayıs '97

Başarısızlık ve sorumluluk

1 Mayıs'ın gösterdikleri bundan çıkartılması gereken derslerle birlikte basımmızda tartışılıyor ve daha bir süre tartışılacak. Olayın genel tablosu, bu tabloyu oluşturan temel çizgiler, bu tartışmalar içinde az-çok netleştirilmiş durumda. Şimdi dikkatleri giderek daha çok bu tablodan çıkarmamız gereken sonuçlar, bu sonuçların önümüze çıkardığı görev ve sorumluluklar üzerinde yoğunlaştırmak durumundayız. Hemen her 1 Mayıs gibi bu 1 Mayıs da, sınıf ve kitle hareketi ile sol hareketin mevcut dürümü üzerine, bunun çeşitli yönleri üzerine güvenilir veriler sunduğuna göre, bundan gerekli sonuçları çıkarmanın taşıdığı özel önem herhangi bir açıklama gerektirmiyor.

Bu çerçevede dikkat edilmesi gereken hususlardan biri, ortaya çıkan ve devrimci açıdan belli bir başarısızlığı anlatan tablonun nesnel mantığını açıklama çabasının devrimci önderlik sorumluluğu alanmdaki ciddi zaaf ve yetersizliklerin örtüsünü dönüşmemesidir. Devletin terör ve tehditleri, çok yönlü engellemeleri; sendika bürokrasisinin ihaneti, 1 Mayıs'a ilişkin yasak savma tutumu; tüm reformist akımların utanç verici teslimiyeti ve nihayet kitlelerin sürmekte olan politik zayıflığı vb. etkenler elbette mevcut tablonun anlaşılmasında önem taşıyan faktörlerdir. Doğal olarak bunlar üzerinde durulacaktır. Fakat verili bir durumu anlamak ile bu duruma devrimci müdahale sorumluluğunu birbirine karıştırmamak gerekir. Devlet, sendika bürokrasisi, reformizm -bunlardan her biri kendi rolünü kendi konumuna göre oynamıştır. Siyasal mücadelede bu son derece doğaldır. Peki devrimci akımlar da kendi rollerini gerektiği gibi oynamışlar mıdır? Bir 1 Mayıs'ı önceleyen süreç ve 1 Mayıs kutlamaları ışığında özellikle ve öncelikle irdelenmesi gereken budur. Bazı çevrelerin bugün çarpık bir kavrayış ve davranış pratiği içinde dejenere ettikleri "öncü müdahale" ne ölçüde, hangi sınırlar içinde, nasıl bir çizgide yapılabilmiştir, asil üzerinde durulması gereken sorular ve sorunlar bunlardır.

Oysa bugün devrimci çevreler, devrimci açıdan başarısızlığı tartışmasız olan 1 Mayıs'ı değerlendirilirken ya karşı güçlerin rolüne, ya da kitle hareketinin bugünkü nesnelliğine sığmıyorlar. Geeçen yılın köksüz ve gözboyayıcı grupsalbaşarıları sözkonusu olduğunda ısrarla kendileri üzerinden konuşanlar, bugünkü başarısızlıkları sözkonusu olduğunda nedense genel etkenler üzerinden konuşmayı yeğliyorlar. Dünün grupçu dar görüşlülüğünün tersinden bugün kendini tekrarlamasından başka bir şey değildir bu davranış tarzı.

Elbetteki devrimci öncü müdahalelerin rolü ve etkisi, doğru politika ve taktikler ile buna uygun bir pratiğin etki ve sonuçları, verili nesnelliklerle koşullanır. Öyle durumlar olur ki, doğru politik tutuma ve eldeki imkanlar ölçüsünde gösterilen etkin bir çabaya rağmen, hedeflenen sonuçlara yine de ulaşılamayabilir. Karşı güçlerin çabası ve ağırlığı, pratik başarısızlığı buna rağmen yaratabilir. Gelgelelim '97 1 Mayıs'ındaki sonuçları bu çerçevede bir durumun ifadesi saymak, mevcut durumun bu olduğunu söylemek olanağı yoktur. Zira devrimci akımlar 1 Mayıs'ı önceleyen politika ve pratikleriyle, daha doğrusu doğru politika ve yeterli pratikten yoksunluklarıyla, meydanı zaten karşı güçlere bırakmışlardır.

1 Mayıs'tan sonuçlar çıkarmaya yönelik her çaba öncelikle bu gerçeği açıkça tespit etmelidir.

Yetersiz ya da başarısız pratiği de peşinen koşulladığı için öncelikle politikasızlığa değinelim. Bu kendini en başta 1 Mayıs'a

yaklaşımda göstermektedir. 1 Mayıs, tarihsel ve güncel anlamıyla, işçi sınıfının ve tüm ezilenlerin egemen sınıfa, onun iktidarına karşı mücadeleci bir güç ve kararlılık gösterisidir. Devrimci akımların görev ve sorumluluğu, emekçilerin bu güç ve kararlılık gösterisinin en başarılı bir biçimde geçmesi için üzerlerine düşeni yapmaktır. Oysa 1 Mayıs öncesinde ve bizzat "*1 Mayıs Sorumluluğu*" çerçevesinde de vurguladığımız gibi, bizde son yillarda bu, devrimci akımların kendi grup güçlerini göstermeleri biçimini almış, amacından sapmış ve bir bakıma dejenere olmuştur. Bu durum, özellikle işçi kitleleri ile devrimci akımlar arasındaki uzaklığı ve kopukluğu iyice büyütmüş, böylece sendika bürokrasisinin ve reformist sol akımların işi de bir hayli kolaylaşmıştır. Kendi gücünü ve önderlik misyonunu işçi ve emekçi hareketinin genel gelişim seyri içinde anlamlandırmayan bir devrimci siyasal akımın sınıflar mücadelesine bakışında zaten temelli bir çarpıklık var demektir. Bunun kendisini bir "işçi ve emekçi" bayramı olan 1 Mayıs'ta göstermesi ise zaafın boyutlarını ortaya koyar.

1 Mayıs, konusundaki politikasızlığın bir başka boyutu, 1 Mayıs'ı bir dönem ve süreç olarak değil de, bir kutlama anı, bir alanlara çıkma günü olarak ele alan anlayıştır. Bu çarpık ve kısır bakış, 1 Mayıs'ı "görücüye çıkma" günü olarak ele alan yukarıdaki anlayışın bir uzantısı olarak belirir. 1 Mayıs, kendisini önceleyen süreçle birlikte bir anlam taşır. Bu ön sürecin işçiler ve emekçiler açısından havası, dinamizmi, hazırlığı, yoğunluğu neyse 1 Mayıs günü alanlara yansıyacak olan da aşağı-yukarı odur.

Bu olgu, devrimci açıdan başarılı bir 1 Mayıs için, önden ve mümkün olduğunca geniş bir zaman dilimine yayılan etkin bir çalışmanın zorunlu bir önkoşul olduğunu gösterir. Oysa devrimci akımların neredeyse tamamına yakını, bu yılın 1 Mayıs sürecini tam bir atalet ve rehavet içinde geçirmişlerdir. Herbiri kendi içindeki hazırlığını 1 Mayıs günü alana çıkaracağı güçlere hasretmiş, böyle olunca 1 Mayıs'ı önceleyen süreç peşinen kaybedilmiş, bu ise kutlamalardaki başarısızlığı hazırlamıştır.

Ve nihayet politikasızlığın ilk ikisini de kesen asıl alanına geliyoruz. Bu, 1 Mayıs'a ilişkin olarak güncel durumun dikkatlice değerlendirilmesine dayalı bir politikadan, bunun gerektirdiği taktiklerden yoksunluktur.

Herşey bir yana, eğer siz, 1 Mayıs'a sınıf ve emekçi hareketi üzerinden yaklaşamıyorsanız; eğer siz, 1 Mayıs'ı politik çalışmanın özel bir tarzda yoğunlaştırılacağı bir dönem olarak kavrayamıyorsanız, bu durumda, 1 Mayıs döneminin değerlendirilmesine dayalı özgül bir politikaya zaten ihtiyaç da duymazsınız. Zira bu durumda 1 Mayıs sizin için bir politik süreç değil, özel bir pratik andır. Her şeyinizi bu pratik ana kendi dar grup hedefleriniz çerçevesinde kendinizi teknik ve örgütsel açıdan hazırlamaya verirsiniz.

1 Mayıs'ı önceleyen süreçteki politikasızlığa açıklayıcı bir örnek verelim.

Çeteleştiği açığa çıkan, kendi iç çatlakları büyüyen, açık bir hükümet krizi yaşayan, tüm bunlara paralel olarak da emekçilere yönelik saldırılarını aralıksız sürdüren devletin ve düzen cephesinin, bu koşullarda ve 1 Mayıs öncesinde, en önemli taktiği vardı. Bunlardan ilki çarpıtılmış gündemler, ötekisi ise '96 1 Mayıs'ının çarpıtılmış görüntüleriydi. İlkiyle emekçilerin dikkatlerini kendi sorunlarından ve elbetteki 1 Mayıs'tan uzaklaştırmayı, ikincisiyle ise kendi terör ve tehditlerini meşrulaştırmayı, bu çerçevede herşeye rağmen 1 Mayıs'a yönelmiş gözleri yıldırmayı amaçlıyordu.

1 Mayıs öncesi süreçte devrimci akımlara egemen atalet ve rehavet bu çerçevede bir karşı değerlendirmeden ve politikadan yoksunluğun bir göstergesiydi. Bu sorun ve onun gerektirdiği politik sorumluluk, ancak güç birliği girişimleri çerçevesinde bir hayli gecikmiş olarak gündeme gelebildi. Ne var ki, komünistler hariç, güç birliği bileşenlerinin saptanan politik çerçeveye ve bunun gerektirdiği pratik sorumluluklara fiilen sırt çevirmeleri, aynı ataletin ve rehavetin aşılamadığını gösterdi.

Düşünün ki, önden sahip çıkılmayan, saptadığı politik tutum ve hedefleri ortada bırakılan aynı güç birliği platformu 1 Mayıs'ta yaşanan başarısızlığın ardından bugün bu grupların sığınağına dönüşebilmiştir. Siyasal mücadelenin bu tür zayıflıkları ve tutarsızlıkları uzun vadede kaldıramayacağını burada hatırlatmakla yetinelim.

EKİM

1 Mayıs'ın dersleri üzerine notlar

* 1 Mayıs yalnızca devrimci hareket açısından değil, işçi sınıfı hareketi açısından da başarısız olmuştur. İşçi kitlelerinin katılımı (reformistlerin abartılarının aksine) büyük oranda zayıf kalmıştır. '96 1 Mayıs'ı ile kıyaslandığında, özellikle İstanbul'da işçi katılımı son derece düşüktür. Geçen yıl 150 bin civarındaki toplam katılım bu yıl en iyimser tahminle 50-60 bin civarındadır.

Gözden kaçırılmaması gereken diğer bir önemli husus da şudur: Geçen yıl önemli orandaki bir işçi kitlesi siyasal akımların kortejlerinde yürüdüler. Oysa bu yıl sendika kortejleri tercih edildi.

* Devlet, 1 Mayıs'tan moral üstünlükle çıkmıştır. Devrimci grup kortejlerinin zayıflığı ve alana sokulmamış olmaları, bu moral üstünlüğün tek, hatta esas nedeni değildir. Sendika bürokratlarının uşaklıktaki başarıları, reformist çevrelerin onursuz tutumları, polisin dayatmaları karşısında tam teslimiyetleri ve ardından belli bir işçi kitlesini sürüklemiş olmaları, devleti herşeyden çok sevindiren bir gelişmedir. Önümüzdeki dönemde sermaye devletinin sözkonusu kesimleri terbiye etme ve "sivri uçları" tırpanlama saldırıları daha da hız kazanacaktır. Buna, sınıfa dönük yeni iktisadi ve sosyal saldırı paketlerini fütursuzca uygulamaya sokmak çabası ve yoğun bir devlet terörü (İller İdaresi Yasasına tam işlerlik kazandırmak) eşlik edecektir.

* '96 1 Mayıs'ında kitle hareketinde yaratılan tahribatın etkisi 1 Mayıs şahsında tümüyle dışa vurmuştur. Ölüm oruçları ve Susurluk'un ardından yaşanan gelişme tahribatı onarmaya yetmemiştir. Bellekler tazedir. Devlet olumsuz hatıraları çarpıtma ve karalama kampanyaları ile sürekli beslemekte, zihinleri bulandırmaktadır. Reformizm devletin bu politikasının bir aracı durumundadır.

* Kitle hareketinde yaratılan tahribatın daha uzun bir dönem sürmesini beklemek için ortada ciddi bir neden yoktur. İktisadi, siyasal ve sosyal yaşamın karşı karşıya bulunduğu sorunlar ve ardarda gelecek saldırı politikaları gerçeği gözetildiğinde, sürecin köklü bir geriye gidişini besleyecek hiç birşey yoktur. Tek sorun devrimci örgütlülük ve önderlik alanındadır. Bu alan, hiç değilse asgari ölçülerde tutulmazsa, gelecekte çok daha vahim sonuçların doğacağı tartışmasızdır.

* Susurluk skandalı karşısında hava boşaltma eylemlerinin ötesine taşıyan etkin bir eylemlilik örgütlenemedi. Çeteleşme, rejimin dizginsiz terörüyle bir arada yığınların gözünü korkutan bir işlev görmüştür. Devlet, Susurluk skandalının yolaçtığı gelişmeleri istediği tarzda yönlendirmeyi şimdilik başarmıştır. Fakat çeteleşme, mafyalaşma olgusunun beslediği it dalaşı şimdi yeni bir evrededir. Bu yeni gelişmeleri besleyebilir. Sorunun üstünü örtmelerinin önünü kesmek için halihazırda zengin imkanlar vardır ve sürekli yenileri çıkmaktadır.

* Kitle hareketinin gelişmesini beslemeyen, böylesi bir hareketliliğin doğal uzantıları olmayan "radikal" çıkışlar yığınlarda devrimci çevrelerden uzaklaşma eğilimi doğurmaktadır. Bu konuda geleneksel devrimci gruplarla ayrım çizgilerini net bir tarzda çizmemiz gerekiyor (pratikte de). Bu açıdan son Taksim taktiğini mutlaka irdelemeliyiz.

Diğer yanda reformistlerin teslimiyetçi, onursuz tutumları mutlaka etkin bir tarzda teşhir edilmelidir. Devrimci Blok'un onursuzca alana girmektense (barikatı yarma koşullarının da olmadığı bir durumda) geriye çekilmesi doğru bir tutum olmuştur. Fakat, önümüzdeki dönemde grup kortejleriyle kendini işçi kitlelerinden yalıtma tavrı gözden geçirilmelidir.

* Yaşananlardan devrimci grupların esaslı sonuçlar çıkarmasını beklemek gerçekçi olmayacaktır. Fakat buna rağmen yaşanılan sarsıntıyı etkili bir ideolojik-politik mücadele için

kullanabilmeliyiz.

* Reformizme karşı mücadele şimdi hayati önemde bir sorundur. Sorunun çözümü ise pratikte, yani politikadadır. Reformizm ve daha özel planda EP ve İP yaşanan başarısızlığı devrimci hareketin kaldıramayacağı bir ağırlığa dönüştürme gayreti içindedirler. Özellikle EP daha da rahatlamış hissetmektedir kendini. Genç potansiyeldeki hoşnutsuzluğu da böylelikle bir dönem bastırabilecektir.

Genelden özele kendi durumumuza dönersek.

* 1 Mayıs başarısızlığının bahar aylarında (Mart-Nisan) sürdürdüğümüz faaliyeti gölgelediği açıktır. Hiç değilse dışa dönük olarak bu böyle. Ne ki, başarısızlık sürdürdüğümüz faaliyetin niteliği, kapsamı ve girişkenliğiyle ilgili değil. Tüm alanlarıyla örgüt, Mart ve özellikle Nisan aylarında, son derece başarılı bir siyasal faaliyet yürüttü. Kendi içinde yetersizlikleri mutlaka vardır. Fakat öne çıkan ya da çıkarılması gereken bu yetersizlik değil, ortaya çıkan faaliyet kapasitesidir.

* 1 Mayıs kitle ilişkilerimizin niteliğine ilişkin açık bir gösterge olmuştur. Bu ilişkiler henüz son derece yetersiz, politik bakımdan zayıftır. Çevremiz bugün halihazırda örgütlü ve etkin değildir. "Olay çıkacak" gerginliği '96'nın anılarıyla bir arada yeni ilişkilerimiz üzerinde hayli etkili olmuştur. "Taksim taktiği" bu gerginliği ve ürkekliği ayrıca artırmıştır.

* Siyasal faaliyet kapasitemizin mevcut düzeyine rağmen kitle çalışmasında henüz istediğimiz anlamda bir mesafe alamadığımız tüm çıplaklığıyla açığa çıkmıştır. Bunun birkaç nedeni var. Hem birim faaliyetinde derinleşen ve hem de bunu etkin bir genel çalışmayla birleştiren bir faaliyet tarzı ve temposu tutturmakta zorlanıyoruz. Düşman saldırıları nedeniyle sürekliliği sağlayan ve çalışmayı istikrara kavuşturan bir düzey tutturamıyoruz. Sık sık ya alan boşaltmak durumunda kalıyoruz ya da kadrosunu değiştirmek. Belki düşmana güç kaptırmıyoruz, ama güçleri de sonuç alıcı bir çalışmaya sürmekte zorlanıyoruz. Sorunun çözümü inisiyatifli, yaratıcı, sürekliliği sağlayan bir faaliyeti birim ve alanlarda oturtmayı başarabilmektir. Bu da, bu düzeye cevap verebilecek kadro sorunudur.

* Birimler temelinde alan çalışmasına yüklenmek şimdi her zamandan daha önemli. Bu genel siyasal faaliyeti birim faaliyetine bağlamak gerektiği anlamına geliyor. Profesyonel dağıtım gruplarımızı hızla çoğaltarak bu alanda mesafe almamız olanaklıdır.

* Hareket içerisinde yer tutmak sınıf içinde güç olmaya bağlıdır. Bu da birimlerde güçlü kitle bağlarına sahip olmayı gerektirir. Birim faaliyetine yapılan vurgu, fabrika alanına sıkışmış dar bir çalışmanın zeminine dönüştürülmemelidir. Birimlere dayalı faaliyeti, işkolu ve işçi semtlerindeki bir pratik çalışmayla birleştiremediğimiz koşullarda, çalışma kendi dar sınırları içine sıkışıp kalmaktadır. Etkimiz yayılmamakta, yeni güç devşirilememektedir.

* MYO, PYO ve broşürlerin çalışmanın somut araçları olarak etkin kullanımı üzerinde durmamız gerekli bir sorundur. Bazı komitelerin bu doğrultuda attığı adımları (işçi evlerine PYO satmak gibi) tüm alanlarda yaygınlaştırmak durumundayız.

* "Bir musibet bin nasihattan evladır"! 1 Mayıs'a kitlesel çıkış alanındaki başarısızlığı bir silkiniş, toparlanma ve atılım zeminine dönüştürmek zorundayız.

* Organizasyon ve seferberlik alanında yaşanan sorunlar pratik girişimlerle giderilebilir. Tüm çalışma alanları sık periyodlarla çeşitli politik-pratik organizasyonlara girişerek, bunu hem mevcut zaafı kırmanın bir yolu olarak görmek ve hem de kitle çalışmasında mesafe almanın zeminine dönüştürmek durumundadır. Açık alan kendi cephesinde, örgüt ise birimler temelinde sıkça böylesi girişimlere yönelmelidir. Mükemmeliyetçilik ve ertelemecilik tutumlarını kırmak zorundayız.

Tunç SERDAR
5 Mayıs '97

Devrimci Harekette Reformist Eğilim

EKSEN YAYINCILIK

Mart-Nisan ayları siyasal pratiğinden sonuçlar

Üstünlük alanlarımız, güçlükler ve görevler

Mart-Nisan faaliyetleri: Örgütümüzün büyüyen siyasal faaliyet kapasitesinin tartışmasız göstergesi

Mart-Nisan ayları siyasal faaliyet dönemini geride bıraktık. Örgütümüzce dönemin başında planlanan faaliyetimiz bir kampanya olarak sürdü. Faaliyetin temposu giderek arttı. Yaygınlaştırılarak sürdürüldü. Güçler etkin ve akılcı kullanıldı. Zorlanılan alanlarda faaliyetin önü açıldı. Araçlar çeşitli, hedefli ve yaygın kullanıldı. Kimi yeni güçler faaliyete çekildi. Bir çok yeni ilişki kuruldu. Tüm bunlar düşmanın yoğun kuşatması altında yapıldı. Kayıplar bu koşullar içerisinde olağandı. Düşmanın kapsamlı bir saldırı ve çökertme hazırlığı ise zamanında farkedilerek, hızla karşı tedbirler alındı. Düşmanın saldırı hazırlığı pratik faaliyetimizin daralmasına yolaçmamakla birlikte, 1 Mayıs hazırlığımızı etkilemediğini söyleyemeyiz. Yeni dönemde bazı çalışma alanlarında ve birimlerinde köklü tedbirler almak, durumu enine boyuna irdeleyerek düşman saldırıları için boşluk bırakmamak durumundayız.

İki aylık siyasal faaliyet dönemi örgütümüzün siyasal faaliyeti kapasitesine bir göstergedir. Dostun da düşmanın da net bir biçimde gördüğü bu gücü kullanmayı süreklileştirmek zorundayız. Geleneksel tarzın egemen uygulaması olan kampanyadan kampanyaya değil, süreklileşen tempolu bir faaliyetin tüm imkanlarına sahibiz. Önümüzdeki hedef, iki aylık faaliyet döneminin sergilediği düzeyi süreklileştirmektir. Bunu olağan dönemlerin temposuna dönüştürmeyi başarmaktır. Kuşkusuz boşluklarını da gidererek.

Devrimci siyasal faaliyet devrimci bir örgütün varoluş koşuludur. Fakat yazık ki devrimci örgütlerin bunun gereklerini yeterince gözettikleri söylenemez. Yığınlara hitap eden, onları aydınlatan ve eğiten, bu temel üzerinde mücadeleye seferber eden bir çaba ya sürdürülmüyor ya da çok sınırlı yapılıyor. Daha çok görsel araçlara başvuruluyor. Bu da birkaç günün etkinliği olabiliyor. Daha da vahim olanı kimi çevrelerin böyle bir faaliyeti de küçümsüyor olmalarıdır. Bu ise işçi ve emekçi yığınların burjuvazinin ve reformist siyasal akımların ideolojik saldırısı ve hedef saptırıcı çabalarına karşı silahsız ve savunmasız bırakılması anlamına geliyor. Kitle gösterilerine ve daha özel planda da 1 Mayıs'a kitle çekmeye endekslenmiş böylesi bir çabanın siyasal etki bakımından sınırlı kalması kaçınılmazdır. Öyle de oluyor.

Eylemlere kitlesel katılım elbette önemlidir. Buna ilişkin bir tartışma yapılamaz. Bu, devrimci siyasal faaliyeti mümkün olan en geniş biçimde sürdüren ve bunu bir tarza dönüştürmeyi başarmış olan hareketimizin de en önemli zorlanma alanlarından biridir. Buna ayrıca değineceğiz. Fakat önemle ve öncelikle üzerinde durulması gereken husus; yığınların bilincini dönüştürmeyi, burjuvazinin ideolojik zehirleme çabasını etkisiz kılmayı ve reformizmin kitle hareketini baştan çıkarma çabalarını boşa çıkarmayı hedefleyen, kitlelere devrimci mücadelenin yol ve yöntemini gösteren devrimci propaganda-ajitasyon ve siyasal teşhir faaliyetidir. Bunun taşıdığı muazzam önemdir. Görsel araçlar, ilanlar, medyadik gösteriler ve "ses getirici eylemler"le böylesi bir işlevin yerine getirileceğini ummak, siyasal bönlük olduğu kadar bir çocukluktur da.

1 Mayıs '97: Kitlesel katılımda başarısızlık

Başarılı bir siyasal faaliyet döneminin ardından, bu faaliyetin sonuçlarının hiç değilse

bir bölümüyle 1 Mayıs gösterilerine yansımasını, geçen yılın katılımın aşan oranda 1 Mayıs '97'ye kitlesel bir katılımın gerçekleşmesini umuyor, bekliyorduk. Maalesef böyle olmadı. Bu alandaki başarısızlık, 1 Mayıs ön sürecindeki yoğun ve yaygın faaliyeti bir ölçüde gölgeledi de. Böyle bir başarısızlığın bize özgü olmaması, aynı başarısızlığı hemen tüm devrimci grupların yaşamış olması, sorunun önemini azaltmıyor, tersine arttırıyor.

1 Mayıs' 97 İstanbul eylemine katılım düzeyi ne devrimci grupların ve ne de hareketimizin alanlara taşıyabileceği kitle gücünün gerçek göstergesidir. Bunun böyle olmadığı bir dizi eylem ve etkinlik üzerinden bilinmektedir. Fakat elbette bu, son 1 Mayıs gösterisinde ortaya çıkan zayıf tablonun gerisindeki nedenleri enine boyuna irdelemenin önemini de hiçbir biçimde azaltmaz. Tam tersine, kapsamlı bir sorgulama kaçınılmaz bir devrimci sorumluluktur.

Devrimci siyasal mücadelede yer tutan hemen tüm devrimci gruplar, 1 Mayıs'a kitlesel katılımda açık bir başarısızlık yaşadılar. Kitle katılımındaki genel düşüş, devrimci örgütler nezdinde ayrıca öne çıkan bir sorun oldu. Bu, hareketimiz için de geçerli olan, çok yönlü değerlendirilmesi ve sorgulanması gereken bir durumdur.

Yoldaşlarımız, birçok sempatizan ve taraftarımız "nerede geçen yılki kitle?" sorusunu sormaktan kendini alamadılar. Hareketimizin sempatizanı ya da taraftarlarınca sorulmasi makul ve mantıklı olan böylesi bir soruyu yoldaşlarımızın öncelikle kendilerine sormaları gerekiyor. Bu başarısızlığın pratiğimizdeki karşılığı nedir?

Henüz binlerle-onbinlerle ile ifade edilebilecek bir kitleyi harekete geçiremediğimiz biliniyor. Geniş kitleleri bir çağrıyla harekete geçiren bir siyasal otorite olma gücüne ulaşmadığımız da... Kitle seferberliğinde öznel çabamız; pratik performans, organizasyon yeteneği ve çevre ilişkilerini etkin kılma tayin edici önemdedir. Tüm bunlar geçen yılın da sorunlarıydı ve bir dönem daha böyle olacaktır. Oysa tüm bunlara rağmen geçen yıl anlamlı bir kitle katılımı sağlanmıştı. Dahası bu katılımın belirgin bir proleter niteliği vardı. Birçok fabrikadan işçilerle yürümüştük. Bu yıl doğal olarak daha iyisi bekleniyordu. Bahar faaliyetimiz bu beklentiyi ayrıca artırdı. Fakat böyle olmadı. Geçen yılın da gerisine düşüldü.

Büyük bir rahatlık ve özgüvenle söylenebilir ki, aradan geçen bir yıl içerisinde siyasal faaliyet kapasitemiz belirgin bir biçimde arttı. Hareketimizin genel siyasal etkisi gelişti ve güçlendi. İdeolojik donanım, siyasal yetkinleşme ve pratik çalışma alanmda mesafeler aldık. Düşmanın yoğun saldırılarına rağmen güçlerimizi koruduk. Saflarımız yeni güçlerle genişledi. Soluğu kesilip saflarımızdan düşenler elbette oldu. Düşmanın saldırıları nedeniyle panik içinde kaçışanlar ya da aktif çalışmadan geri duranlar da oldu. Fakat bu sağlıklı bir gelişmenin ürünüydü, ihtilalci siyasal pratiğin yaşattığı bir eleme ve arınmaydı. Kimi yerlerde çalışmanın önünü açtı. Belli bir genç ve militan potansiyelin hareketin etrafında parça parça birikmesini sağladı. Düşman saldırıları nedeniyle örgütsel çalışmanın zayıfladığı ya da kesintiye uğradığı bazı yerlerde genç militanlar öne atıldılar. Kazanılan ve ileriye çıkan güçlerle saflarımız daha da güçlendi. Boşluklar doldurulduğu. Kitle ilişki ağımız daralmadı, tersine, öncelikle smıf içinde olmak üzere gelişti ve yaygınlaştı.

O halde sorun nedir? Neden son 1 Mayıs'a s yansımadı bu başarı tablosu?

Zayıflığın genel ve özel nedenleri

Mevcut durumun başlıca iki nedeni var. İlki yaşanan dönem, siyasal süreçler ve sınıf hareketinin yaşadığı sorunlarla ilgili olanıdır. İkincisiyse; çalışmamızın durumu, ilişkilerimizin düzeyi ve iç sürecimizin sorunlarıyla ilgilidir. Sorunun iki yanı karşılıklı birbirini besliyor.

1 Mayıs geçen yılın aksine bu kez iş gününe denk geldi. Düzen sendikacıları 1 Mayıs'a katılım konusunda ciddi bir çaba harcamadılar. Devlet ve patronlar ise özellikle 1 Mayıs günü işe gitmemeyi işçi kıyımının, cezalandırmanın bir fırsatı sayarak bunu bir tehdit olarak kullandılar. Sınıf kitlelerindeki gerilikle birleştiği ölçüde, bu durum, kitlesel katılımda bir zayıflığın yaşanmasına da yol açtı. Kitle ilişkilerimizin önemli ölçüde işçilerden, çalışanlardan oluşması katılımdaki zayıflığın nedenlerinden biridir. Fakat durum genel planda böyle de olsa, etkilediğimiz

kitlenin daha geniş bir kesimini harekete geçermedeki zorlanma nedenlerini, her bir çalışma birimimiz kendi özgülünde mutlaka somut olarak sorgulamalıdır.

Kitleler nezdinde '96 1 Mayıs'ının anıları hala tazedir. Önce sendikacılar 1 Mayıs'ta olay çıkacak söylemiyle bir tedirginlik yaratmayı başardılar. Devlet suskunluk fesadıyla "ne olacak?" sorusunun yaygınlaşmasını sağladı. Ardından burjuva medya üzerinden devletin devrimci örgütleri özel tedbirlerle kesin bir tarzda etkisizleştireceği propagandası yaygınlaştırıldı. Devlet 22 bin polis, binlerce asker, tank ve panzerleriyle 1 Mayıs gününü tam bir güç gösterisine dönüştürdü. Bu koşullarda Devrimci Güç Birliği'nce gündeme getirilen "mitingden sonra Taksim'e" çağrısı "olay çıkacak" beklentisini kesinleştirdi. Bu beklenti devrimci grupların kitlesel katılımını inanılmaz ölçüde düşürdü. Devrimci gruplar militan ve kararlı güçleriyle başbaşa kaldılar. Devrimci örgütlerin genel çalışması ve 1 Mayıs'taki taktik tutumunun arka planındaki zayıflıkları karartmamak kaydıyla şunu da görmek gerekiyor. "Olay çıkacak" kesin beklentisine rağmen Devrimci Güç Birliği'nin topladığı binlerin sahip olduğu militanlık ve kararlılık, doğru değerlendirilebilirse eğer, bu gelecek için önemli bir imkandır. Yine örgütümüz öteki zaaflarına rağmen 1 Mayıs alanına taşıdığı birikimin niteliğini gözeten bir yeni dönem çalışması planlamak durumundadır.

Kitlesel görünen reformist siyasal çevrelerin gücü gerçekte koftur. Uysallıkta işi nerelere vardırabileceklerini bizzat bu 1 Mayıs'ta gösteren bu icazetli akımlar, devlet ve düzen karşısında kitlelere güven verebilecek bir konum ve tutumdan yoksundurlar. Son 1 Mayıs'ın onlar payına teyid ettiği asıl gerçek budur. Abide-i Hürriyet alanına kitleleriyle vardılar. Ama polisin her türlü aşağılayıcı, onur kırıcı davranışını hazmederek. 1 Mayıs öncesinde, devletin ve sendikal korucuların uygulayacağı disipline kesin riayet edeceklerini güvenceleddiler ve bu güvenceye dayanarak kitlelerin geriliğine yaslanmaya çalıştılar. Şimdi de bu teslimiyeti ve onursuzluğu teorize ederek devrimci örgütlere saldırıyorlar. '97 1 Mayıs'ı reformist sol akımların güç gösterisindeki kofluğu görmemizi, fakat bunu onlara karşı şimdi çok daha özel bir önem kazanan sistemli bir mücadeleyle birleştirmemizi gerektiriyor.

Zaaf alanlarımıza yüklenmeli, görevlerimize daha büyük bir hırs ve kararlılıkla sarılmalıyız

1 Mayıs '97'de kitlelerle buluşma alanında yaşanan başarısızlığı yalnızca yukarıda sayılan nedenlerle izah etmeye kalkışmak kendini aldatmak demektir. Sorunun içsel nedenlerine de bakmak, zaafları yüreklilikle tespit etmek ve kararlılıkla üzerine gitmek zorundayız.

Kitlesel katılımdan anlaşılması gereken, öncelikle sınıf kitlelerinin harekete geçirilmesidir. Bu da istikrarlı ve başarılı birim çalışmasıyla sağlanabilir. Son bir yılın pratiği, birim çalışmalarına adım attığımızı, fakat buna henüz istikrarlı bir düzey kazandıramadığımızı gösteriyor. Birimlerde öbekleşmeyi başardığımız oranda hem kitleler hem de öncü kesimler üzerinde etkili olabilir, onları zamanı geldiğinde harekete geçirebiliriz.

Fabrika birimine dönük sistemli ve sürekli bir siyasal teşhir propaganda ve ajitasyon faaliyeti, özellikle öncü-ileri kesimleriyle sürdürülecek somut diyaloglarla birleştirilmek durumundadır. Bu açıdan birçok organın ve yoldaşın durumu rahatsız edicidir. Pratik siyasal faaliyetteki görevleri dışında kitle ilişkilerini genişleten, sosyal yaşamı bu alana taşıyan ve burada kendini yeniden üreten bir çabanın hakkıyla yürütüldüğünü söylemek zordur.

Faaliyeti birim zeminine oturtma, sınıf kitlelerinin bilincini geliştirme ve dikkatleri temel toplumsal-siyasal sorunlara çevirme, zorlandığımız alanların başında geliyor. Ya fabrikanın dar sorunlarına sıkışılıp kalınıyor, ya da genele bakıldığı oranda özgül olan gözden kaçırılıyor. Böylesi bir zaafın gerisinde güç yetersizliğinden çok kavrayış zayıflığı vardır.

Fabrika çalışmasında yoğunlaşmak, fabrika temeline oturmuş faaliyeti işkolu ve alan çalışmasıyla birleştirmek imkanı demektir. Siz bir tek fabrikayı çalışma birimi olarak seçmiş de olabilirsiniz. Güç ve imkanların ya da önceliklerin bunu kaçınılmaz kıldığı durumlar olabilir, nitekim olmaktadır da. Fakat bu bir tek fabrikadaki çalışma size hem işkolu üzerinden ve hem de toplam çalışma alanında, emekçi semtlerinde, kitle çalışmasına yoğunlaşma imkanı sunar. Bu geniş kapsamıyla

ele alınıp yoğunlaşılamadığında, zaten büyük zorlanmalar yaşadığımız ve henüz çok az sonuç aldığınız fabrika birimindeki çalışma da giderek rutinleşen, verimsizliği besleyen ve yayılmayı. olanaksız kılan bir mahiyete bürünür. Yine fabrika olur, stratejik önceliği vardır. Ama şu ya da bu nedenle mesafe almanız zaman alabilir. Dahası bu orta vadenin sorunu olabilir. Fakat çalışmayı bu bir tek birime sıkıştırırsanız, işkolu ve alana yayılma hedefini gözetmezsiniz, kısır ve verimsiz bir pratik içerisinde bulursunuz kendinizi. Tüm örgüt birimlerimizin ve tek tek yoldaşlarımızın 1 Mayıs'm ortaya çıkardığı sonuçları öncelikle bu açılardan incelemesi gerekiyor.

Sermaye iktidarının, devrimci örgütlere dönük sistematik saldırı ve tasfiye çabalarının devrimci örgütlere ciddi zararlar verdiği biliniyor. Bu, önemli bir kadrosal birikimin pratik siyasal süreçlerden kopartılması demektir. Devrimci örgütlerin bu nedenle de ciddi bir kadro sorunu yaşadığı açıktır.

Örgütümüz tüm saldırı girişimlerine rağmen İstanbul'da kendini korumayı başardı. Bu, ideolojik ve siyasal açıdan konumlaşımız ile çalışma tarzımızın farklılığıyla ilgili olduğu gibi, manevra gücünü kullanmayı ve esnemeyi bilmesi, kurallara riayette mesafe alması, boşlukları zamanında kapatması ve teknik tedbirleri tam alması sayesinde başarıldı. Fakat gerek imkanların sınırlılığı, gerek kadro gücünün yetersiz niceliği ve gerekse çalışmamızın henüz kökleşmemiş olması, "korunarak çalışına"ınızı da güçleştiriyor. Hem güçlerimizin etkin kullanılmasını engelliyor, hem de bize zaman kaybettiriyor. Korunarak kapasiteyi tam harekete geçirme alanında geçmiş süreçte ciddi bir zorlanma yaşadık. Kısmen Susurluk sonrası dönemde, esas olarak da 1 Mayıs çalışmasında bu durum kırıldı. Fakat tek tek yoldaşlar nezdinde hala da böyle bir sorun vardır. Korunmanın tek devrimci yöntemi kitle denizinde kaybolmayı başarabilmektir. Bu ise etkin ve yaygın bir sınıf ve kitle çalışması demektir. Siyasal etkimizi yaymak, ilişkilerimizi hızla çoğaltmak ve geliştirmek demektir. Soruna bu bakışaçısıyla yaklaşılmadığında, hem çürütücü bir ataletin önüne geçilemez ve hem de kendi içinde alınmaya çalışılan tedbirler zaman ve imkan israfına yol açmanın dışında bir sonuç yaratmaz.

1 Mayıs'ın hemen öncesine denk gelen saldırılar belli alanlardaki yoldaşları korunma tedbirleri almak zorunda bıraktı, bazı yoldaşlarımızm geçici gözaltılar yaşadılar. Bunun katılımı etkilediği bir gerçektir. Fakat sorunu bununla izah edemeyeceğimiz de yeterince açıktır. Önemli bir kitle ilişki ağımızı harekete geçiremediğimiz 1 Mayıs verileriyle bir kez daha açığa çıkmıştır. Bu, kitle ilişkilerinde gerekli düzey ve istikrarı sağlayamadığımızı, imkanları yeterince değerlendiremediğimizi gösteriyor. Şöyle ya da böyle harekete geçirebileceğimiz halde ilgilenmediğimiz çok sayıdaki ilişkinin olduğu tartışmasızdır. Sorun elbette bu ilişkilerin kendiliğinden ya da bir defalık çağrıyla harekete geçip geçmedikleri değildir. Sorun bizim bu ilişkiler üzerinde henüz gerekli yoğunlaşmayı sağlayamadığımızla ilgilidir.

Güçlerimizi etkin ve verimli kullanmayı, imkanlardan gereğince yararlanmayı, organizasyon yeteneğimizi geliştirmeyi başarmak durumundayız. Israrlı bir pratik girişim dışında sorunu aşmanın bir yolu yoktur.

Yeni birçok ilişkimizi 1 Mayıs alanına tüm ısrarımıza rağmen taşıyamadığımız da bir veridir. Özellikle kimi çalışma alanlarında yaşanan bu sorun henüz bu yeni ilişkilerimizi bu düzeye çıkaramadığımızı gösteriyor. Israrlı bir siyasal çaba, ilişkilerde istikrar, kaynaşmada başarı ve eğitip siyasallaştırmada mesafe almak bu sorunu süreç içinde kendiliğinden çözecektir.

Sonuç olarak Nisan-Mayıs faaliyetlerimiz üstünlüklerimizi ve zayıflıklarımızı birarada açığa çıkarmıştır. Pratiğimizden öğrenmesini bilmek tüm örgütümüzün karşı karşıya bulunduğu bir sorumluluktur. İnkarcı şaşkınlığın beslediği umutsuzluk ile gerçeğe sırtını dönerek ilerlenebileceğini ummak, aynı madalyonun iki yüzüdür. Hiçbir devrimci siyasal faaliyet yürütmeden, elini taşın altına koymadan, varlığını ispat etmek için yılın bir gününde kendini göstermek ile rejimin sertliği karşısında onursuzca diz çökmek tutumu, aynı sınıfın davranış özellikleridir.

Aslolan devrimci duruştur. İdeolojik sağlamlıktır. Devrimci örgütlenmede istikrardır. Siyasal faaliyette kesintisizlik ve deneyimlerden öğrenebilmektir. Soluklu ve inatçı bir mücadeleyle engelleri aşarak ısrarla yolunu yürüyebilmektir. EKİM tüm bunlara sahiptir.

İstanbul İl Komitesi/6 Mayıs '97

Çalışmayı profesyonelleştirmede yeni bir adım:

1 Mayıs'ta profesyonel dağıtım grupları

Hareketimiz bir süredir fabrikalar temelinde derinleşme-hücreleşme faaliyetine kritik bir önem veriyor. Tek tek fabrikalar ve işkollarında bu temelde alınmış önemli mesafeler de var. Bölge örgütleri ve toplamda il örgütleri böyle bir faaliyet içinde hem işçi kitlelerine hem de toplumun geniş kesimlerine dolaysızca seslenmede zayıf kalıyorlardı. Profesyonel dağıtım grupları böyle bir ihtiyacın ürünü olarak şekillendi. Böylece hem bölge örgütleri asli alanlarında yoğunlaşacaklar, hem de ajitasyon-propaganda faaliyetimiz fabrikalar merkezli bir genişleme yaşayacaktı.

Nisan başında yeni oluşmuş PDG'lerle çalışmalara başlandı. Çalışmanın bir geçiş dönemi yaşamasına uygun olarak hem belli profesyonelleşme sorunları yaşadık hem de yer yer politik kitle çalışması olanaklarını değerlendirdik.

İstanbul İl Örgüt'ünün *Genel Grev Genel Direniş* bildirisi, Küçük Çekmece Belediyesi, Parsat Piston, Hisar, Kar Metal, Hacı Ayvaz gibi işletme ve fabrikalara ulaştırıldı. Aynı bildiri oldukça geniş biçimde Yeni Bosna, Sibel Yalçın Blokları, İnönü Mah, Mehmet Akif, Sefaköy'e ve Gebze'de Güzeltepe, Korkakdere, Emek mahallelerine dağıtıldı.

Hareketin 1 Mayıs bildirisi ise Küçük Çekmece Belediyesi, Parsat Piston, Hisar, Kar Metal, Hacı Ayvaz, Mutlu Akü gibi fabrikalara, Yeni Bosna, Sefaköy, İnönü ve Gebze'de Güzeltepe, Korkakdere, Emek mahallelerine dağıtıldı.

Küçük Çekmece Belediyesi, Parsat Piston, Kar Metal ve Hacı Ayvaz, Alümağ, Mutlu Akü'ye ayrıca bölge örgütlerinin yerel bildirileri de taşındı. Avcılar E-5 hattı ve Gebze'ye sınırlı, Bahçelievler'e ise yoğun bir yazılama faaliyeti yapıldı.

1 Mayıs afişleri ise Avcılar-Topkapı, Topkapı-Mecidiyeköy E-5 hattında yoğun bir tarzda, Küçükçekmece Belediyesi çevresi ve Bahçelievler'de ise sınırlı kullanıldı.

Çalışmalarda ciddi organizasyon sorunları yaşadık. Özellikle fabrika dağıtımlarında istihbarat sorunları yaşadık. Buna rağmen planladığımızın altında kalan fabrika dağıtımı yeni dönemde çalışmamızın merkezine oturacaktır. Hem güçlerin yeniliğinden, hem de planlama yoksunluğundan dolayı fabrika servislerinde sözlü ajitasyon-propaganda alanı boş kaldı. Bunu kesin bir tarzda aşacağız. Fabrika dağıtımlarında genelde sıcak karşılandık. Bildirisi dağıtılan fabrikalar daha önce böyle bir çalışmayla karşılaşmamışlardı. İstisnai olsa da bildirilerimize müdahale edildiği de oldu. Buna karşı da gerekli önlemleri alacağız. Fabrika dağıtımlarında güvenlik sorunları yaşamadık. Ama süreklileşen bir dağıtımda yeni yollar ve biçimler bulmak gerektiğini de biliyoruz.

Semt dağıtımları ve yazılamalarında yeni güçleri de faaliyete sürdük. Bu hem çalışmayı yayma imkanı sağladı, hem de yeni PDG'lerin oluşumu için bir altyapı sağladı. Aynı güçleri 1 Mayıs'a taşıma konusundaki çabamız çok sınırlı güçlerde karşılık buldu.

Afişlerimiz, belli bir ağırlığıyla 3-4 gün kadar kaldı. Düşman bunlara özel bir ilgiyle saldırsa da çalışmayı aynı noktalara yinelememiz bunu sağladı. Topkapı-Mecidiyeköy afişlerine, yapıldığı gece polis müdahale etti. Ama aynı gece çalışma yenilendi. Ertesi gün saldırdığı afişleri duraklarda yeniden gören devlet durakları sökmeyi tek yol olarak buldu. Çalışma yaptığımız alanlarda istisnasız tek illegal güçtük. Değil afiş bu sefer yazılamalara bile rastlamadık. Legal afişleme furyası ise polisin sökemediği bir dizi afişimizin üstünü örttü. Solcu ve devrimci grupları, ya da böyle geçinenleri özellikle illegal çalışmalara hassasiyetle yaklaşmak gerektiği noktasında uyarıyoruz.

Ay boyunca PDG'lerin siyasi eğitimi konusunda bir zayıflık yaşadık. Bunu kesin bir tarzda aşacağız.

Profesyonel Dağıtım Grupları/İstanbul

Ankara 1 Mayıs mitinginden gözlemler ve bazı sonuçlar

* Ankara 1 Mayıs mitingine toplam katılım 10-15 bin kadardı. İşçi ve kamu emekçi sendikalarının kortejleri toplam 3 bin civarında katılımla geçen seneye göre daha kitleseldi. Geçen sene DİSK'in katılımı daha az, TÜRK-İŞ'in katılımı daha fazlaydı, ama toplam olarak kitleleri daha azdı. KESK yaklaşık bu kadardı, geçen yıl reformist partilerin kortejleri biraz daha kalabalıktı. Buna rağmen bu kitle eyleme genelde coşkulu bir katılım gösteremedi, eyleme sınıf damgasını vuramadı. Alandaki işçi emekçi kitlesinin ana gövdesinin CHP'li belediyeler üzerinden gelen, CHP'nin etkisi ve kısmen de icazeti altında eyleme katılan kesimlerden oluştuğu gözönünde tutulursa, bu durum daha iyi anlaşılır oluyor.

* Ankara sanayi proletaryası bir kaç anlamlı istisna (örneğin Fişek Sanayi işçileri) dışında bu yıl da 1 Mayıs alanında, kendi sınıf kavgası meydanında yoktu. Bu sonuç, kentteki sendikalı işçi kesimleri içinde örgütlü olan Türk-İş'in geleneksel ihanetinin, sınıf hareketinin örgütsüzlük ve dağınıklığının ve tabi ki devrimci sınıf-fabrika çalışma alanındaki büyük boşluğun toplam faturası olarak yaşandı.

* Reformist partilerden ÖDP ve EMEP kortejleri geçen yıl 1 Mayıs'da -yeni kurulmuş ve ilk kez alanlara kitlelerin karşısına çıkıyor olmalarının etkisiyle- daha coşkulu, daha disiplinli ve alana kendi şiarlarıyla damgalarını vurmak açısından daha iddialı, heyecanlı ve girişken idiler. Anlaşılan aradan geçen bir yıl, bu partileri güçlendirmek ve sıçratmak bir yana, iddiasında zayıflatmış, sıradanlaştırmıştı. Bu yıl hem kortejlerindeki kitle sayısı daha azdı, hem de geçen yılki heyecanları yerini durgunluğa, gevşekliğe bırakmıştı. Bu özellikle ÖDP korteji üzerinden daha belirgin olarak gözleniyordu. Kamu emekçi ya da işçi sendikalarının kortejleriyle mitinge katılan ve reformist partilerin örgütlü taraftarı olmayan kitlenin alandaki durumu ile reformist partilerin kortejleri içindeki işçi-emekçi kitlesinin alandaki ruh hali arasında fazla bir fark yoktu. Bu durum yaşadıkları devrimci önderlik sorununun ortak olduğunu gösteriyordu. Dahası, reformist parti taraftarı ya da sempatizanı haline gelen unsurların, siyasallaşma düzeylerinde kaydadeğer bir değişiklik yaşayamadıklarının somut bir göstergesiydi.

* Kamu emekçilerinden katılan kitlelerin yıllardır üç aşağı beş yukarı yerinde sayması ve eylemdeki durgunluğu, reformist-sendikalist önderlik engelinin ve kendi mücadele alanlarında yaşanan tıkanıklığın doğal bir uzantısı olarak ortaya çıktı.

* Bu yıl dikkat çekici olan, genel katılım içinde gençlik kitlesinin daha fazla ağırlık kazanması ve hangi kortej içinde yer alırlarsa alsın, devrimci bir hava içinde olmalarıydı. Devrimci çevrelerin ana gövdesi semt gençliği idi. Üniversite gençliği, hem reformist partilerin kortejleri üzerinden, hem de bağımsız birim kortejleri üzerinden, kitlesel bir katılım sağladı. Birim kortejleri üzerinden katılım geçen yıla göre daha yaygındı. HADEP kitlesi içinde, emekçi gençlik kesimi belirgin bir ağırlık taşıyordu. ÖDP kortejindeki öğrenci gençlik kitlesi, geçen yıl olduğu gibi medyadik şovlar yerine, bu yıl alana Dev Genç Marşını söyleyerek girdi.

* Devrimci çevrelerin katılımı bu yıl da son derece zayıf ve dağınık kaldı. Güç birliği üzerinden alana dönük birleşik bir devrimci müdahale burada da kritik bir önem taşıyordu, ama örgütlenemedi. Eğer bu başarılabilseydi, alana devrimci bir 1 Mayıs damgası vurabilirdi. Çünkü reformistler mevcut önderlik boşluğunun sadece üzerini örtüyor, ama onu kendi siyaset tarzlarında dahi dolduramıyorlardı. Örneğin ÖDP çağrı afişlerinde "İş-barış-özgürlük!" şiarlarını, EMEP ise "Özgür emek-demokratik Türkiye!" şiarını öne çıkarttı. Ama reformistlerin bu şiarları kendi kitleleri içinde bile yeterince rağbet bulmadı ve alanda öne çıkmadı. EMEP korteji içinden eski devrimci

şiarların yer yer daha yaygın ve coşkulu olarak atılması (Yaşasın devrim ve sosyalizm, Faşizme ölüm halka hürriyet, Kahrolsun faşist diktatörlük vb.) dikkat çekiyordu. Bununla birlikte "Demokratik Türkiye!" vb. şiarlara katılım çok cılız kaldı. Sonuçta '97 1 Mayıs'ında alana ne reformist hareket, ne de devrimci hareket damgasını vurabildi. Reformizm kitlesel gücüne rağmen bunu yapamadı. Gelen kitleye hakimdi, ama siyasal yönlendiriciliği zayıftı. Kendi taraftar kitlesi üzerinde dahi bu böyleydi.

* Genel gençlik kitlesi devrimci, anti-kapitalist ve anti-faşist şiarları öne çıkardı. Özellikle yürüyüş sırasında daha güçlü olarak ve kısmen alandaki devrimci etkisi dışta tutulduğunda, bu 1 Mayıs'da da adet yerini bulsun türü bir vasatlık düzeyi aşılamadı. Tertip komitesinin, devrim şehitleri için anma, 1 Mayıs marşı, devrimci şiirler ve türküler ve daha kısa konuşmalar vb. üzerinden gerçekleştirdiği miting programı, alandaki havayı devrimci yönde biraz olumlu etkilese de, kitleler henüz canlanmaya başladığı süreçte mitingin bitişi ilan edildi. Militan mücadele örgütlerinden, geleneğinden ve devrimci önderlikten yoksunluğun sonucu olan kendiliğindenlik havası Ankara'da bu yıl da kırılamadı. Bu yılın başlıca kazanımları, iş-okul günü olmasına rağmen geçen yılı aşan bir katılım sağlanması ve gençlik kitlesinin genelinin reformist değil, devrimci bir 1 Mayıs'a sahip çıkma yönünde tutum göstermesi olmuştur.

Ankara'dan komünistler

Esenyurt'ta 1 Mayıs çalışması

Politik faaliyet

1 Mayıs'a ilişkin merkezi bildirimizi Esenyurt'un bütün semtlerine ve bazı tekstil fabrikalarına ulaştırdık. Sonevler, Fatih, Bulut, Tabela, Balık yolu bildiri dağıtılan semtler arasında. Haramilerde'ki tekstil bölgesinde de iş çıkışında fabrika önünde ve servislerde dağıtım gerçekleştirildi. Yanısıra servislerde konuşmalar yapıldı. İstanbul İl Örgütü'nün bildirisi ise Peksan, Haramidereki tekstil fabrikaları ve bir semt ulaştırıldı. Ayrıca metal işçilerine seslenen ve 1 Mayıs'a çağrı niteliğin taşıyan Esenyurt Bölge Örgütü imzalı bildirimizi de Hacı Ayvaz, Kormetal, Parsat gibi metal fabrikalarına taşıdık.

EKİM imzalı 1 Mayıs afişlerini bölgede yaygın bir şekilde yaptık. Şenevler, Tabela, Köyiçi, Bulut, Fabrikalar yolunda afiş, Tabela, Bulut, Şenevler ve fabrikalar bölgesinde ise yazılama yaptık. Bunun dışında bölgenin merkezine ve özellikle fabrika bölgesine 1 Mayıs çağrısının ve şiarlarının yer aldığı kuşlamalar yapıldı.

Kitle çalışması

1 Mayıs'a yönelik kitle çalışmamızı var olan ilişkilerimiz üzerinden hızlandırdık. İlişkilerimizi genişletebilmek ve çalışma yaptığımız bölgeyi harekete geçirebilmek için önümüze belli hedefler koyduk. Bu hedefler doğrultusunda, yeniden başlayan "Israr ediyorum, isyan ediyorum" şiarıyla yola çıkan ışık söndürme eylemini bölgede örgütleyebilmek için bir çalışma başlattık. Bu çerçevede ev ziyaretleri örgütledik. Yerel bir dernekte 30 kişilik bir katılımla toplantı yaptık. Toplantı Türkiye'nin siyasal gündeminin tartışıldığı bir platforma dönüştü. Bunun yanısıra legal partilerle ilişkiye geçerek eyleme onları da katabilmek için uğraştık. HADEP'in de desteğiyle bölgede ilk kez böyle bir eylemi gerçekleştirdik. Katılım sınırlı olsa da bizim açımızdan sonuçları önemliydi. Katılımın sınırlılığının bazı öznel ve nesnel nedenleri vardı. Öznel nedeni, bizim açımızdan çok kısa süreli bir çalışmanın sonucu olmasıydı. Nesnel nedenleri ise; bu eylemliliğin geri çekiliş sürecine girmiş olması, ilk kez böyle bir eylemliliğin yapılması, insanların henüz korkularını ve güvensizliklerini yenememiş olması ile açıklanabilir.

Sonuç olarak bu eylemin bize sağladığı avatajlar ve kazadırdığı nitelik önemlidir. Eyleme bizim yaklaşımımızın ve şiarlarımızın hakim olması, devleti ve düzeni teşhir eden konuşmalar yapmamız ve konuşmalarımızı 1 Mayıs'a çağrısıyla bitirmemiz çevrede olumlu bir etki bıraktı. (...)

İstanbul-Esenyurt Bölge Örgütü Raporundan...

Ankara: Faaliyetimizin kesintisizliğini dost-düşman bir kez daha gördü

1 Mayıs'tan alınan güçle daha ileri hedeflere!

'96 1 Mayıs'ı sonrasında düşmanın saldırısı sonucunda kent çalışmasındaki gerileme kendisini en belirgin olarak genel siyasal faaliyet alanında ortaya koymuştu. 97' 1 Mayıs hazırlık çalışmalarıyla bu alanda mevcut boşluğu gücümüz yettiğince doldurarak dönemin yakıcı ihtiyaçlarına denk düşen bir sıçramayı gerçekleştirme yolunda ileri bir adım atmayı hedefledik. Bunu başarmak, kentteki örgütsel varlığımızın ve siyasal faaliyetimizin operasyonlarla darbelere maruz kalsa da yok edilemeyeceğini; parti inşa sürecimizin, yılların birikimi üzerinden açılan yoldan düşmanın başkentinde de geri döndürülemez bir şekilde hedefine doğru ilerlediğini, dosta ve düşmana göstermenin bir vesilesi olarak ayrıca önem kazanıyordu.

1 Mayıs'a dönük hazırlık faaliyetini, yöneldiğimiz temel çalışma alanları ve bölgeleri üzerinden planladık. Mevcut güçlerimizi hedef kitleye ulaşmak açısından en verimli bir biçimde kullanmaya çalıştık. Faaliyetlerimizi öncelikle geçmiş dönemlerde siyasal faaliyet yürüttüğümüz, etki, sempati ve ilişkilere sahip olduğumuz alanlar ve bölgeler üzerinde yoğunlaştırdık.

Öncelikli çalışma alanlarını, sırasıyla; 1) Temel fabrika ve küçük sanayi bölgeleri, 2) Seçilmiş işçi-emekçi semtleri, 3) Bu semtlerle bağlantılı lise ve meslek liseleri, 4) Üniversite kampüsleri olarak saptadık.

Türk Traktör, Fişek Sanayi, Mitaş, Tekel Altaş, Set Çimento vb. fabrikaların yer aldığı Güvercinlik bölgesi ile Ostim, çalışmalarımız üzerinden devrimci 1 Mayıs için mücadele çağrısını yükselttiğimiz fabrika-sanayi alanları oldular. Semtlere dönük çalışmada ise Tuzluçayır, Nato Yolu civarı, Seyran Bağları, Boğaziçi, Dikmen Sokullu ve Öveçler (son ikisi sadece afiş) bölgelerinde merkezi bildirilerimiz dağıtıldı ve afişlemeler yapıldı. Aydınlıkevler Lisesi, Aydınlıkevler Ticaret Lisesi, Abidinpaşa Endüstri Meslek Lisesi, Tuzluçayır Lisesi vb. lise ve endüstri meslek liseleri çevreleri, EKİM ve ağırlıklı olarak da Ekinci Genç Komünistler afişleri ile donatıldı. Ankara Üniversitesi. Cebeci, Hacettepe-Beytepe, Gazi-Beşevler, ODTÜ kampüsleri ve çevresinde, EGK afişleri ve yanısıra bildirilerimizle gençlik kitlesine seslendik. Devrimci 1 Mayıs için alanlara çıkıp mücadeleyi militanca yükseltme çağrısında bulunduk. Ayrıca fabrika-sanayi bölgelerine giden ana yol güzergahlarında, tren istasyonlarında ve kent merkezi çevresinde afiş çalışması yaptık.

Sonuçta çalışmamız planladığımız, hedeflediğimiz kapsama büyük ölçüde ulaştı. 1 Mayıs hazırlık çalışmasını kayıp vermeden tamamladık. Çalışmamızın niceliğinin ötesinde bir ilgi ve sempati ile karşılandığını, ilişki içinde olduğumuz alanlar üzerinden yer yer somut olarak gözlemleme imkanına da sahip olduk. 1 Mayıs öncesi yürüttüğümüz genel siyasal faaliyet, kentte illegal ve devrimci çalışma alanının neredeyse bütünüyle boş kaldığı ve reformizmin bu boşluktan ve yaygın legal imkanlarından yararlanarak hakim güç durumunu pekiştirdiği mevcut koşullarda, daha özel bir anlam da kazanıyordu.

Belirtilmesi gereken bir diğer nokta da, genç yoldaşlarımızın bu çalışma sürecinde genelde başarılı bir sınav vermiş olmalarıydı. Çalışmanın planlanmasından yürütülmesine kadar sürecin her yönüne aktif bir şekilde katıldılar ve önlerindeki

insiyatif alanını hakkını vererek etkin bir tarzda kullandılar.

'97 1 Mayıs hazırlık çalışmasının bu yönü, düşmanın '96 1 Mayıs saldırısına verilmiş anlamlı bir ilk yanıt olmuştur. Bunun gerisi de gelecektir. Düşman asıl yanıtı yarın, Ankara proletaryası ve emekçileri içinde kökleşmeyi, onun en ileri temsilcilerini partimizin çatısı ve kitlelerini de sosyalizmin kızıl bayrağı altında örgütleıneyi başardığımızda alacaktır. Bundan kuşku duyulmamalıdır.

Genel propaganda faaliyeti 1 Mayıs hazırlıklarımızın sadece bir yönüydü. 1 Mayıs katılımına ve eylem alanındaki etkinliğimize dönük olarak ise, kendi ilişki çevremizin katılımını örgütlemek ve kendi şiarlarımızı attırmakla sınırlı bir bakış açısının darlığına düşmeden yaklaştık. Görevlerimizi bulunduğumuz her alanda mümkün olan en geniş kitleyi devrimci 1 Mayıs için etkilemek, örgütlemek, seferber etmek olarak belirledik. Tek tek birimlerde bu doğrultuda somut kitle çalışmalarına yöneldik. Bunun için platformlar oluşturmaya ya da mevcut platformlar varsa bunlar üzerinden müdahale etmeye çalıştık. Belirli bir mücadele alanındaki kitlenin eylem alanında dar grupçu siyasal bölünmesinin ve rekabetçilik mantığıyla paralize olmasının önüne geçmek için, eyleme ortak birim kortejleri ve ortak sloganlar üzerinden katılım tarzını savunduk.

Miting sırasında mevcut güçlerimizi faaliyet yürüttüğümüz alanlardaki belirli kortejler içinde yoğunlaştırmayı kararlaştırdık. Yoldaşlarımız eyleme, kendi birim kortejlerindeki kitlelere diğer devrimcilerle birlikte önderlik etmek, bu kortejler üzerinden de eylemin ve kitlenin geneline devrimci 1 Mayıs'ın kızıl rengini ve devrimci sosyalizmin şiarlarını taşımak hedefi üzerinden hazırlandılar. Miting alanında buna uygun bir tarzda konumlandık. Belli güç ve ilişkilere sahip olduğumuz alanlarda, bu tarz bir hazırlığın ve konumlanmanın taktik bakımdan isabetli sonuçlarını miting sırasında açıkça gözlemledik. Yoldaşlarımız sadece kendi dar çevrelerini değil, geniş kitleleri eylem sırasında yönlendirmeyi başardılar, diğer devrimcilerle omuz omuza vererek, yer aldıkları kortejlerde, devrimci 1 Mayıs'ın disiplin, coşku, militanlık ve kızıllığının hakim olmasına önayak oldular. Güçlerimizin konumlandığı kortejlerde, alana özgü devrimci şiarların yanısıra, "Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!" , "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz" , "İşçi emekçi gençlik birleşik mücadeleye" , "Yaşasın devrim ve Sosyalizm" , "İşçilerin birliği halkların kardeşliği" , "Askere gitme kardeş kanı dökme" , "Kürdistan faşizme mezar oluyor" ,"Özgürlük savaşan işçilerle gelecek" vb. genel devrimci şiarlar kitlesel olarak atıldı.

Gerek yürüyüş sırasında ve alanda konumlanma biçimi üzerinden, gerekse de atılan şiarlar ve taşınan pankartlar üzerinden, alandaki diğer yoldaşlarımızla (açık alan korteji) içiçe geçmeksizin politik gücümüzü birleştirmeyi, yoğunlaştırmayı da kısmen başardık. Bu şimdilik gençlik alanı ve onun belli birimleri üzerinden başarıldı. Örgütlü güçlerimiz bu alanlarda da henüz sınırlıdır. Ama biliyoruz ki, önemli olan yeni bir tarza, parti tarzına, kitlelere mücadele içinden devrimci önderlik tarzına yönelmeyi başarmaktır. Burada niceliğin yolunu açacak olan öncelikle niteliktir.

'97' 1 Mayıs'ında Ankara'da bu yönde küçük ama anlamlı bir adım atılmıştır. Şimdi önümüzde duran görev, başta işçi-fabrika alanı olmak üzere, işçi emekçi semtlerinde, emekçi-öğrenci gençlik içinde kökleşmek, tüm bu alanlarda kitlelere önderlik etmek yolunda partili komünistlere yakışır bir iddia ve cüret ile adımlarımızı hızlandırmaktır.

Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi

EKSEN YAYINCILIK

İzmir'de 1 Mayıs: Kitlesel ancak sınıf katılımından uzak

1 Mayıs, Susurluk'la başlayan kitlesel tepkinin büyüyerek alanlara yansıdığı bir gün olarak kutlandı. İzmir'de 1 Mayıs sınıf içeriğinden uzak ama kitlesel bir katılımla gerçekleşti. Ortaya çıkan bu çelişki, önümüze koyduğumuz görevlerin yerine getirilmesi, yaptığımız siyasal-ideolojik değerlendirmelerin pratik karşılığına kavuşması açısından siyasal süreçlerin oldukça önemli ve net bir fotoğrafını koydu önümüze.

Ön çalışmaları geçen yıllara oranla zayıf geçmesine rağmen bu yılki 1 Mayıs'a katılım oldukça yoğundu. 20-25 bin civarında katılımcı kitle ağırlıklı olarak yasal partilerin kortejleri içerisinde yürüdü. Devrimci sosyalist çevre ve dergi kortejleri de dahil olmak üzere, katılımcıların ezici çoğunluğu gençlerden oluşuyordu. (yaklaşık 3/4'ü). Alana belli bir coşkuyla giren kortejler alanda ciddi bir etkinlik koyamadılar. Reformist bir kuşatma alana ve 1 Mayıs geneline egemen oldu denilebilir. Düzenin 1 Mayıs'a yönelik günler öncesinden başlattığı hazırlıklara eşlik eden ve yer yer yerel basında karalamalarla süren karşı propagandası fazla etkili olmadı. Ancak polisiye önlemlerin yaygınlığı ve yoğunluğu (sıkı kontroller, basılan devrimci sosyalist dergi ve kuruluşlar, kontrollerin semtlerden başlatılması ve alana üç-dört barikat ve aramadan geçerek ulaşılması vb.) sözkonusuydu. Düzen bu 1 Mayıs'ta rahat bir nefes alabildiyse, bunda işbirlikçi sendika ağalarının, reformizme gösterilen tahammülün ve bunlarla kopmaz bir biçimde bağlı olan devrimci 1 Mayıs çalışmasındaki zayıflığın payı vardır.

Gerçek anlamına ve içeriğine, işçi-emekçi sınıfların etkin devrimci katılımı, sınıf tepkilerini, tavırlarını ve taleplerini haykırdıkları bir gün olarak kavuşması gereken 1 Mayıs, bu yönüyle oldukça zayıf kaldı. İşçi sınıfı bağımsız sınıf tavrıyla ya da kendiliğinden duruşuyla bu 1 Mayıs'a damgasını vuramadı. Katılım oldukça sınırlı, sınıf talepleri muğlak ve düzen karşıtlığından uzaktı.

Sendika ağalarının dönem dönem sınıfın tabanından gelen baskıları savuşturmak üzere işçi kitlesini alanlara çıkarmak zorunda kaldığı biliniyor.. Sermayenin topyekün saldırıya geçtiği bir dönemde ağaların bu tür politik manevralara bile başvurmadan 1 Mayıs'ı boşa çıkarma cüreti gösterebilmesi dikkate değerdir. Bu cüret ve rahatlık sınıf cephesindeki suskunluk ve bu alandaki devrimci inisiyatif boşluğuyla açıklanabilir. İzmir, bu 1 Mayıs'ta bu boşluğu acı bir biçimde yaşadı. Alandaki toplam kitle içinde 3 bini bulmayan işçi katılımı, hiçbir biçimde sendikal çalışma sonucunda değil, bireysel olarak inisiyatif koyan tek tek unsurların alana yansımış ifadesidir. Bu toplam işçi kitlesi içinde (sonradan mesai bitiminde saat 17.00 gibi alana katılanlar dışında) işe gitmeyerek tavır koyanlar da azınlıktadır. Gerisi mesai saati uygun olduğu için alana gelen işçilerden oluşuyor. Tümtis ve Genel-İş'e bağlı Belediye-İş bütünüyle olmasa da bunun dışında tutulabilir. (Tümtis; 300-400 kişilik bir kortejle, eşleri ve çocukları ile beraber, Belediye-İş 200-300, Birleşik Metal-İş 150-200 kişilik kortejle işçi kitlesi içinde en canlı kortejleri temsil ettiler.) Günler öncesinden iş bırarak alana gelme tartışmalarının yaşandığı halde, görece ileri işçi potansiyeline sahip Petrol-İş sendikasından gece mesaisindeki işçileri (200-250) dışında yığınsal bir katılım gerçekleşmedi.

Tüm bu manzara aslında önceden öngördüğümüz biçimde gerçekleşti. Bunu boşa çıkaracak yaygın ve etkili bir devrimci çalışma olmaksızın işçi sınıfının çeşitli nedenlerle bu barikatı aşamayacağı gerçeği, yalnızca '97 1 Mayıs'ının değil önümüzdeki sürecin de yakıcı bir gerçeğidir. Satılmış sendika ağalarının rahatlığı 1 Mayıs'a ilişkin hiçbir ön çalışma yapmamasından da görülebiliyordu. Tümtis ve Belediye-İş dışında afiş çalışması yapılmadı. Öz-Çelik-İş (Hak-İş) ve Türk Metal-İş'in burjuva medyaya yansıyan ve yansımayan karşı devrimci, sınıf işbirlikçi tutumları

sözkonusuydu. "1 Mayıs'da ne işimiz var, onlar (devrimciler) bayrağımıza, vatanımıza küfretsinler diye mi alanlara çıkacağız" türünden şovenist propagandalar eşliğinde, 1 Mayıs'a katılmayacaklarını günler öncesinden ifade ettilir. Bir gün öncesinden 1 Mayıs'a katılmak için izin almak isteyen işçilerin bu talepleri patronlar tarafından açık biçimde reddedildi. İleri diye tanımlanabilecek sendika ve işyerlerinde (Tekel, Sümerbank vb.) iş bırakarak değil, izin alarak bireysel olarak katılma politikası da bu gerici kuşatmanın kolay yoldan güçlenmesine yolaçtı.

Bu toplam manzaranın 1 Mayıs alanına yansıması ise başta belirttiğimiz (sınıf içeriğinden uzaklık) biçimde bir sonuca yolaçtı. İşçi sınıfının yakıcı taleplerini içeren sloganların etkili olamamasına kadar yansıyan bu manzaradaki boşluğu ise reformist, legalist, popülist anlayış ve partiler doldurdular. Sonuç olarak, bir tarafta gerici sendikal barikatlar, öte tarafta sınıfın dışında örgütlenmiş cılız bir devrimci potansiyel ile reformizmin düzenle dans ederek sınıfı kazanına çizgisi, hepsi birarada, bu 1 Mayıs'ın devrimci sınıf kavgasının bir dönemeci olarak kutlanmasını boşa çıkarmış oldu.

İzmir 1 Mayıs 97'de devrimci inisiyatif boşluğu kendini açık bir biçimde hissettirdi. Bu daha ön hazırlık süreçlerinde gözlemlenebiliyordu. Geçen yıllarda hiç değilse dergiler üzerinden çalışma yürüten devrimci güçler bu yıl etkin bir açık propaganda çalışması dahi yürütmediler.

Reformist cephe düzenle olan bağlarının sağladığı kolaylıklar üzerinden, kolay etkileyebildiği ve bulduğu bir kitle ile alanda gövde gösterisi yaptı. HADEP Kürt dinamiği üzerinden en geniş katılımı sağlayan parti oldu. Ulusal sorun ve talepleri içeren sloganların yanısıra "Demokratik Türkiye!" sloganları da atıldı, Kürt sorununa ilişkin devrimci çözümü ifade eden sloganlar da... ÖDP, çok renkliliğine ve çok çeşitliliğine uygun çizgisi ile kolay güç bulan bir parti olduğunu gösterdi. 1 Mayıs'a katılmak isteyen, fakat ideolojik-örgütsel bir tercihi olmayanların ilk başvurduğu adres ÖDP oldu. EP ve İP ise alana geçen yılki kadar bir kitle taşıdılar.

Yenileri ve eskileriyle, sağı ve soluyla

İzmir 1 Mayıs'ında KESK

25 bin kişinin katıldığı İzmir 1 Mayıs mitinginde işçiler azınlıktaydı. KESK'e bağlı sendikaların katılımı bir hayli düşüktü. En fazla kitleyi taşıyan Eğitim-Sen (1000 kişi) kendini rehavete bırakmış ve dinamik coşkulu olmaktan çok uzaktı. Tüm Bel-Sen taşıdığı kitle ile ikinci sırayı alıyordu. SES'in katılımı ise çok düşüktü. KESK'e bağlı bütün sendikalar mitinge katılmış olmasına rağmen kamu emekçileri kitlesi 2500'ü aşmıyordu.

Bir basın açıklamasına bile bu kadar kitleyi taşıyan KESK'in, dünya işçi-emekçilerinin birlik dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs gibi böylesi önemli bir günde, alana kitlesini taşımaması dikkate değerdir.

KESK'e bağlı sendikalardan biri olan ve kamu çalışanları hareketinin başlangıçta önemli ve önde gelen temsilcilerinden biri olan SES'in korteji 200 kişi civarındaydı. SES'in katılımının düşük oluşunun en önemli nedenlerinden biri, sendikanın önüne iş bırakma perpektifini koymaması, buna uygun bir çalışma yürütmemesidir. Böyle bir çalışmayı ve propagandayı destekleyecek araçların kullanılmamasıdır. Örneğin; bildiri, afiş vb. gibi.

İzmir SES'te devrimci güçler "Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi, Yaşasın 1 Mayıs!" "Savaşa Değil Sağlığa Bütçe!" "Yaşasın 1 Mayıs, Zafer Savaşan İşçi ve Emekçinin Olacak!" gibi ortak pankartlar ve dövizler arkasında bir arada yürüdü. 1 Mayıs'ın içeriğine uygun sloganları coşkuyla ortak olarak haykırdı. Devrimci güçler anlamlı bir dayanışma sergileyerek, bulunduğu alanda devrimci inisiyatifi kurmuş, kitlelerde dinamizmi yaratmıştır. Bu SES içinde devrimci, sosyalist, yurtsever güçler arasında yakalanan önemli bir halkadır. Atılan bu adımın ilerletilmesi ve birim çalışmasına yansıtılması için yakalanan bu ilişki ayrıca değerlendirilmelidir.

Yürüyüş boyunca yansıyan bu devrimci tutumun alanda da devam ettirilmemesi bir eksikliktir. 1 Mayıs öncesi çalışmaların uzun bir sürece yayılmaması, sürece zamanında müdahale edilmemesi ayrıca değerlendirilmelidir.

reformistlerin toplam gücü, katılımlı kitlenin ağırlıklı bölümünden oluşuyordu. Kuşkusuz bu henüz ayrışmış ve kemikleşmiş bir güç değildir. Ancak devrimci alternatif boşluğu koşullarında varlığını ileri boyutlara taşıyacaktır.

Devrimci cephe etkinlik açısından bir zayıflama ile kitlesellik açısından bir gelişmeyi içiçe yaşadı. Ön hazırlık çalışmasında nerdeyse devrimci grup ve anlayışlara rastlamak pek mümkün değildi. İki nedenle. Birincisi; illegal temelde bir devrimci 1 Mayıs çalışması gözlenemiyordu. İkincisi; bundan daha da gerilere düşerek pek çok devrimci çevre legal araç ve yollarla da olsa bir propaganda çalışmasına girişmediler.

Devrimci cephede Kızıl Bayrak ve HÖP dışında bir çalışmaya tanık olamadık. Bunda, reformizmin yarattığı atmosferin de etkili olduğunu düşünüyoruz. İllegal temelde bir devrimci 1 Mayıs çalışmasının yokluğunun devletin devrimcilere dönük pervasızlığını daha da artırdığı 1 Mayıs öncesi yaşanan operasyon ve baskılardan izlenebilir. Bu zor koşullarda var olmak, "zoru zor ile yıkmak" gerekirken, devrimci cephede yaşanan zayıflık düşmanın saldırılarını artırdığı gibi reformizme ve sağcılaşmaya da kapı açıyor.

Geleneksel devrimci hareketin izlediği bir diğer politika (ki en tehlikesi de budur) sınıf ve kitlelerin ihtiyaçlarını gözetmeyen, kendi çeperine ve etki alanına göre biçilmiş, sınırlandırılmış dar bir faaliyet yürütmesidir. Devrimci cephenin bu yıl kitleselliğini biraz olsun artırması, kendi çeperine yönelik başarılı sayılabilecek bir çalışmayı örgütlediğini gösteriyor. Kentte genel politik bir propaganda çalışmasından, sınıfa yönelik devrimci bir etkinlikten beslenmeyen, dahası ondan kaçınarak kazanılan kitlenin kalıcığı, her zaman kuşku götürür. Yaygın bir politik faaliyetin kısa dönemde getirisi olmasa da, devrimci atmosferin güçlendirilmesine hizmet eder. Bugün EMEP gibi liberal reformistler komünistlerin illegal çalışmasına tahammül edemiyorlarsa, bunda sözkonusu genel gerileyişin özel bir etkisi vardır.

Görece daha geniş bir katılımla 1 Mayıs'a katılan devrimci güçlerin bu katılımı alanda etkili bir tarzda sürdürememeleri bir çizgi ve anlayış sorunudur. Devrimci kortejlere bu yıl gösterilen ilginin gerisinde düzenin çözümsüzlüğü ve barbarlığı karşısında devrimcilerin sahip olduğu prestij ve direngenlik vardır. Ne var ki bu avantajı iyi kullanmak, üst bir boyuta taşıyarak ona politik-örgütsel bir içerik kazandırmak noktasındaki zayıflıklar bu ilgiyi zayıflatacaktır. Devrimci ve komünistler düzene ve reformizme karşı güçlerini ve meşruiyetlerini yürüttükleri kitle ile sınırlayamazlar. Düzenle ve reformizmle kitlesellik noktasında güç gösterisine girmek, sınıf mücadelesini, devrim ve sosyalizm davasını yalnızca bu ölçütle ele alıp, kaba bir şekilciliğe düşmek, tehlikeli ve sağlıksız bir eğilimdir. Nitekim politik çalışmanın karşısına konulmuş dar kitle çalışmasının sağlayacağı güç, sınıfın davasını değil, dar grupçu gelişmeye hizmet eder yalnızca.

Bunun içindir ki, devrimci grupları alana kadar canlı tutan tutumlar alanda erimekte ve etkisizleşmekte ya da kendi kortejine dönük slogan attırmak yeterli görülmektedir. Bu yönüyle sınıf kitlesini etkileyerek günün anlamına uygun bir ön çalışma yürütmeyen devrimci gruplar, alana kadar taşıdıkları devrimci grup farkını ya alanın genel havasına bıraktılar, ya reformist kuşatmayı dikkate almadan kendi gruplarına yönelik sloganlar atmakla sınırladılar, ya da alana uyum sağladılar. Sonuçta, elde edilen güç ve birikimin alana yansıması da doğal olarak mümkün olmadı. Reformizme ve düzene karşı böylesine önemli günlerde politik bir alternatifle çıkmak, alana devrimci bir çalışma ve etkinlik götürmek noktasında yaşanan boşluk, yalnızca alana birlikte girme noktasına sıkıştırılmış güç ve eylem birliği ile giderilemediğinin tescili oldu.

Örgütümüz geçen yıllara oranla daha kapsamlı bir propaganda çalışmasını başarılı sayılabilecek bir düzeyde tamamladı. Ancak çevremizdeki ve etki alanımızdaki güçlerin çalışmaya seferber edilmesi, kitle ilişkilerimizin örgütlü bir tarzda gösteriye katılması noktasında yeterli başarı gösterilemedi.

Öncelikle illegal temelde ve cüretli bir propaganda çalışmasının kendisi, sonuç ne olursa olsun yakalanmış bir düzeydir. Düzenin icazetiyle faaliyet gösterisine girişen reformizme karşı bu cüretli düzeyi daha kapsamlı ve derinlikli olarak ilerletmek konusunda ısrarlıyız. Kitleselleşme uğruna düzenin kuyruğuna yapışıp, kitlenin geri bilincine tutunanlara hak ettikleri cevabı, aynı ısrarlı ve iddialı çalışmayı

sınıf ve kitle çalışmasının üstesinden gelerek atacağız. Zaaflarımızın ve zayıflık alanlarımızın üzerine kararlılıkla gideceğiz.

Düzen ve reformizmin cenderesindeki bir 1 Mayıs'ı illegal devrimci araç ve yöntemlerle devrimcileştirmeye yönelik çalışmaya verdiğimiz ağırlık, bütünlüklü bir çalışmayı zaafa uğrattı. Araya giren bayram nedeniyle fabrikalara dönük propaganda çalışmamız son günlere kadar sarktı. Bu ise belli bir enerji ve zaman kaybına yolaçarak kitle ilişkilerinde kopukluğa, dağınıklığa ve gösteri günündeki organizasyon bozukluklarına yol açtı. Komünistler alana ikisi KESK sendikasında, biri işçi sendikasında olmak üzere üç kortej ve çeşitli pankartlarla katıldılar.

1 Mayıs'la birlikte kendisini bir kez daha ortaya koyan en temel sorun, henüz sınıf kitlesiyle yeterince köklü bağlara sahip olamayışımızdır. Doğal işçi ilişkisine/çevresine sahip olmak yalnızca bu alanda çalışma yürüten yoldaşlarımız ve taraftarlarımızla sınırlı bir görev ve sorumluluk değildir. Sınıf kitlesinin toplam olarak değil, mevzi direnişler üzerinden harekete geçtiği bir dönemde öncelikli alanlar bilinçli olarak seçilmeli, bu hareketli işçi alanlarıyla doğal ilişkilere sahip olunmalıdır.

Söz verip gelmeyen bazı işçi ilişkilerimiz konusunda öncelikle kendimize dönük çıkarmamız gereken ders ise, bu ilişkilerimize yeterli bir örgütsel düzey, kimlik ve pratik müdahale gerçekleştiremediğimizdir. 1 Mayıs bu konudaki zaafımızın ortaya çıkmasına yalnızca bir vesile oldu.

Dönem zaaf ve zayıflık alanlarımızı hızla aşma dönemidir. İşçi sınıfının illegal ihtilalci partisinin kurulması buna cüret eden komünist sınıf öncülerinin omuzlarında çözümlenecektir. Ne kadar zor ve ne kadar ağır olursa olsun, komünistler bu sorumluluğun üstesinden gelecek deneyim, cüret ve kararlılığa sahiptirler.

İzmir İl Örgütü

Bir birim çalışması...

İzmir SES Birinci Olağan Kurul sonrasında, hastahane birimimizde 1 Mayıs'a yönelik 4 gün gibi kısa bir sürece sığan bir çalışma yürüttük. Daha önceki birim çalışmalarında 1 Mayıs her ne kadar gündeme getirildiyse de sistemli bir çalışma yapılmadı.

Son 3-4 günde 1 Mayıs için bir çalışma programı önümüze koyduk. Bunu uygulamak için duyarlı üye ve temsilcilere ulaşıp birim toplantısı yaptık. Katılım çok düşüktü. Daha önceki toplant lara, eylemlere aktif olarak katılan üye ve temsilciler gelmedi. 5-6 kişi ile işbölümü belirledik. Buna göre işyeri temsilcileriyle görüşülecek, servisler dolaşılıp eyleme çağrı metni dağıtılacak, çalışanların yoğun olduğu yemekhane, servis otobüsleri gibi yerlerde konuşmalar yapılacak, 1 Mayıs'ın önemi, içeriği anlatılacak, eyleme çağrı yapılacaktı. 1 Mayıs günü miting başlamadan önce birimde polikliniklerin önünde toplanılacak, getirebildiğimiz kitle ile 1 Mayıs kutlaması yapılacak, dövizlerle, slogan ve alkışlarla korteje girip, hastane bahçesinde yürüyüş yapıp, oradan da toplanan kitleyi miting alanına taşıyacaktık. Bütün bu çalışmaları, işyeri temsilcilerinin ve aktif üyelerimizin çalışmaması sonucu 2-3 kişi yürütmek zorunda kaldık.

8-9 servis gezildi. Temsilcilerle görüşüldü. Bir yemekhanede ve servis aracında konuşmalar yaptık. Hastanenin her katına mitinge çağrı afişleri yapıştırdık. Konuştuğumuz çoğu birimde hastanede yapılacak 1 Mayıs kutlaması için olumlu tepkiler aldık. Kararlaştırılan gün ve saatte yoğun yağmurun oluşu ve temsilcilerin ve duyarlı üyelerin gelmemesi sonucu, birimde kutlamayı gerçekleştiremedik. Daha önceki eylemlere ve birim toplantılarına katılan aktif üyelerin 1 Mayıs'a kayıtsız kaldığı görüldü. Genel Sağlık-İş (SES bileşeni) 1 Mayıs'a yönelik bir çalışma yürütmedi ve alana kitlesini getirmedi. Biz hazırladığımız pankart ve alana taşıyabildiğimiz az sayıda sağlık çalışanı ile mitinge katıldık. (Birimden 15 kişi katıldı.)

Bizim açımızdan en büyük eksiklik, çalışmayı geç başlatmak oldu. Daha önce sistemli bir çalışma yürütebilseydik, katılım daha yüksek olurdu. Çalışmanın yürütülmesi bizimle sınırlı kalmıştır. Kuşkusuz kitle üzerinde yeterli bir basıncı oluşturduğumuz söylenemez. Daha önceki seçim çekişmeleri ve kurulda yaşanan olumsuzluklar birime de yansıdı ve zayıflatıcı bir rol oynadı.

Komünist sağlık emekçileri/İzmir

İzmir'de 1 Mayıs faaliyetleri

1 Mayıs'a yönelik propaganda ve ajitasyon çalışmalarımız geçen yıllara kıyasla daha kapsamlı ve sistemli bir biçimde yürüttük. Bayram süresince semtlere (Egekent, Cumhuriyet, Güzeltepe, Yamanlar, Gümüşpala, Gültepe) yönelik bildir ve afiş çalışmasını tamamladık. Fabrika servislerinin kalktığı duraklara (Çiğli, Bornova, Menemen) yoğun afişleme yapıldı. Afişlerimizin br kısmı resmi-sivil faşistler tarafından boyanırken, reformistler de benzer bir kinle afişlerimizin üzerine kendi afişlerin yapıştırma yoluna gittiler.

Bu yıl fabrikalara yönelik çalışmada özel bir yoğunlaşma sağladık. Bayram sonrası ilk günlerde Çiğli Organize Sanayi servislerine, Menemen Demir-Çelik servislerinin kalktığı duraklara, Habaş servisine, DYO, Kula, İzmir Basma fabrikalarına sözlü propaganda ile birlikte yerel ve merkezi bildirilerimizi dağıttık. Kula ve İzmir Basma fabrikasında ise tekstil broşürlerini dağıttık.

İzmir'de illegal cephede yaşanan boşluk bu yıl daha açık olarak gözlenebiliyor. Bugüne kadar (26 Nisan) diğer devrimci grupların bir çalışmasına tanık olamadık. Reformizmin hızla güç kazandığı kentte, legal alanla sınırlı çalışma alışkanlığı kolayca etkili olabiliyor. Özellikle EMEP bu durumu özel bir tarzda değerlendirme çabasında. Yoğun ve yaygın afiş çalışması ile kararsız ve yalpalayan grup ve anlayışlara güya legal çalışma çizgisinde yol göstermeye çalışıyor. Bunda şimdilik başarılı olduğu söylenebilir. Bizim çalışmamıza yönelik tahammülsüzlük de bundan kaynaklanıyor. Bundan daha yakıcı olan durum ise, legal ya da illegal, bugüne kadar devrimci cephenin hissedilir bir 1 Mayıs çalışması yürütmemesidir.

Halihazırda fabrikalara yönelik çalışmamız sürüyor. Yanısıra iki bölgede işçilerin katılımlarını sağlamak üzere toplantılar yapıyoruz. Bir fabrikada 1 Mayıs Komitesi kuruldu.çBir tarafta reformizmin, öte tarafta sendikal gericiliğin 1 Mayıs'a katılımı engelleyici ya da pasif ve bireysel katılımı öne çıkarıcı tutumlarına karşılık, üretimi durdurma ve alanlara topluca (fabrika olarak) çıkma propagandası yapıyoruz. Açıktır ki, sınıf içinde komünist çalışmanın henüz yeterince ağırlığını hissettirememesi, bu yönlü propagandanın şimdiden karşılığını üretmesini geciktiriyor. İstenilen düzeyde olmasa da, 1 Mayıs vesilesiyle yüklendiğimiz fabrika çalışmasında emeğimizin ve çabamızın boşa gitmediğini-gitmeyeceğini de biliyoruz. Şimdiden etkilediğimiz bir işçi kesimi var. Yine, İzmir işçisi bizim nezdimizde komünistlerin çalışmasının iradesine ve kararlılığına tanık oluyor. İzmir'in liberal ve reformist siyasal atmosferine karşı ihtilalci çizginin varlığını ve sürekliliğini güvenceye alacak inatçı ve kararlı komünistler her koşulda siyasal çalışma yürütme örneğini dost-düşmana gösteriyorlar.

Halihazırda süren faaliyetimizin yükü belli sayıda insanın omuzlarında sürmektedir. Bu yoldaşlarımızın ezici çoğunluğu ise işçidir. Bu sınırlılıklar içinde hareket etmemize rağmen, ortaya koyduğumuz performans ve çalışma küçümsenemez. Çoğunlukla risk alarak sürdürdüğümüz faaliyetimiz boyunca, açığa çıkan eksiklikleri ve yetersizlikleri en kısa zamanda gidermek, daha güçlü bir atılım için hazırlanmak kararlılığındayız.

Bugünden görünen o ki, 1 Mayıs'ta reformistler gövde gösterisi yapacaklar. Sendikalar geçen yılın daha da gerisinde bir katılımla sembolik olarak alanlara çıkacak. Toplu iş bırakmaların olacağını sanmıyoruz. Bazı sendikalar katılımı meşrulaştırmak için "izinli" ya da "sendikal izinli" mazeretiyle hareket edip 3-5 işçinin katılmasını sağlamak ile görevlerini savuşturmaktadırlar. KESK ise bir suskunluk içerisinde ve hiçbir çalışma yürütmüyor. İşi kendiliğindenliğe bırakmış durumda. Bu 1 Mayıs'ta gençliğin ve semt emekçilerinin ağırlıkta olacağını tahmin ediyoruz.

İzmir İl Örgütü
26 Nisan '97

Avrupa'da 1 Mayıs faaliyetleri

Kapitalizmin anavatını Avrupa'da '97 1 Mayıs'ı bir kez daha hain sendika bürokrasisi ve reformizinin denetiminde geçti. Ancak geçen yıllara oranla işçi sınıfı saflarında belirgin bir çoşku, canlılık ve mücadele isteği vardı. Avrupa'nın değişik ülkelerinde geçen yıla oranla 1 Mayıs Kutlamalarına daha fazla katılım gerçekleşirken, örneğin Almanya'da belli bir düşüş vardı. Her şeye rağmen Avrupa'da yüzbinlerce işçi ve emekçi 1 Mayıs'ta alanlara çıkarak taleplerini haykırdılar.

1 Mayıs'ı önceleyen süreçte sermayenin saldırıları ve sınıfın direnişleri

Uluslararası kapitalist sistem yapısal bir bunalım içerisinde. Tekelci sermayenin uşağı burjuva hükümetler krizin faturasını işçi ve emekçilere yıkmaya çalışıyor. Avrupa'daki tüm burjuva hükümetlerin kriz programları, işçi sınıfının çetin mücadelelerle kazandığı sosyasiyasal kazanımları budamaya dönük soygun planları olarak gündeme geliyor. Çalışan emekçi yığınların yaşam koşulları her geçen gün kötüleşiyor. Alt sınıfların üretilen zenginliklerden aldıkları pay hızla düşüyor. Gözle görülür bir yoksullaşma yaşanıyor. İşsizlik çığ gibi büyüyor. Sermaye, ucuz işgücünün, ucuz hammaddenin ve karlı pazarların bulunduğu alanlara kayıyor. Avrupa'nın büyük tekelleri Doğu Avrupa, Rusya, Balkanlar ve Türkiye gibi ucuz iş gücü cennetlerine yönelerek, yatırımlarını ve üretimlerini buralarda gerçekleştiriyor.

Sermaye, bu yönelimini aynı zamanda işçi sınıfına azgın ve kapsamlı salıdırının dayanağı haline getiriyor. Ücretlerin aşağıya çekilmesi için buraları örnek gösteriyor. Avrupa ülkelerinde ücretlerin, yani işgücünün çok pahalı olduğunu, bu koşullarda üretimin yapılamayacağını, uluslararası rekabete dayanamayacaklarını, işyerlerinin her yıl zararlarla karşı karşıya geldiğini, demagojik yollarla propaganda ediyor. Dolayısıyla işçi sınıfı düşük ücrete, sosyal hakların tırpanmasına mahkum edilmek isteniyor. İşsizliğin ve işyerlerinin kapanmasının sorumlusunun kendileri olduğuna inandırılmaya çalışılıyor. Sermaye son derece sinsi politikalarla, işçi sınıfının tepkisini törpülemeye ve onu dayanaksız hayallerle beklentiye sokarak, saldırı planlarını adım adım gerçekleştirmeye çalışıyor. Kısacası Avrupa'da tekelci sermaye, hain sendika bürokrasinin ve burjuva reformist akımların da oyalayıcı, saptırıcı ve işbirlikçi çabaları ile emekçi yığınlara karşı saldırılarını kesintisiz olarak pervasızca sürdürüyor.

Geçen yılın 1 Mayıs'ından '97' 1 Mayıs'ına uzanan süreçte, Avrupa'da emekçi sınıflar, sermayenin kapsamlı saldırılarına karşı sessiz kalmadılar Almanya'da, Fransa'da, Belçika'da, İspanya ve İsviçre'de sayısız grev, işgal, gösteri, yürüyüş ve zaman zaman düzenin kolluk kuvvetleri ile çatışarak militan biçimler de alan kitle hareketleri gerçekleşti. 1 Mayıs'ı önceleyen günlerde ise anlamlı sınıf ve kitle hareketleri yaşandı. Almanya'da maden işçilerinin haftalarca süren eylemleri ve başkent Bonn sokaklarında militan gösterileri, Kohl hükümetine korkulu anlar yaşattı. Onbinlerce metal işçisi, üretimden gelen gücünü kullanarak, iş yavaşlatarak, üretimi durdurarak alanlara çıktılar. Frankfurt'da yaptıkları yürüyüş ve gösterilerle tekellere geri adım attırdılar. Binlerce inşaat işçisi ise, hak gasplarına karşı, Berlin'de polisle çatışarak restorasyonu yapılan parlementoyu bastı. Öğrenci gençliğin paralı eğitime karşı direnişlerin, kamu emekçilerinin sıfır sözleşmelere karşı eylemleri eşlik etti. Fransa'da işçi sınıfının grev, gösteri ve yürüyüş gibi eylemlerinin yanı sıra, ırkçı yabancılar yasasına karşı başkent Paris'te haftlarca süren kitlesel protestolar yapıldı. Strasburg'da gerçekleştirilen dev bir anti-faşist gösteri toplumda geniş yankılar yarattı. Renault işçileri geçtiğimiz günlerde ilk Euro-grevlerini yaptılar. İsviçre'de "tasaruf paketlerine" karşı onbinlerce emekçi sokalara çıktı vb.

Kapitalistlerin saldırı proğramlarına karşı işçi ve emekçi yığınların tepkisini, öfkesini saptırmak ve yanlış hedeflere yöneltmek için burjuvazi paslanmış silahlarına sarılmaya başladı. İşsizliğin, konutsuzluğun, işyerlerinin tahribatının, düşük ücretin, kısıtlamaların nedeni olarak göçmen işçileri ve ilticacıları gösteriyorlar. Bu ve benzeri temel toplumsal

sorunlar üzerinden tekelci burjuvazinin uşağı burjuva hükümetler, ırkçı-faşist parti ve örgütlenmeleri kışkırtıp destekliyorlar. Irkçı yabancılar yasasını sertleştirerek yabancı düşmalığını körükleyen politikalar geliştiriyorlar. İşçi ve emekçi yığınlar arasında ulusal düşmanlık temelinde milliyetçi duvarlar örülmeye çalışılıyor. Avrupa'nın bütün ülkelerinde ırkçı yabancılar yasası sertleştirilerek, yabancı düşmanlığına meşru zeminler yaratılıyor. Avrupa genelinde yabancılara yönelik şiddet ve saldırılarda tırmanış yaşanıyor. Göçmen işçilerin eşit siyasal hak taleplerine karşı suskunluk fesadı korunuyor.

Etkin bir 1 Mayıs çalışması yürüten tek Türkiyeli örgüt olduk

'97 1 Mayıs kampanyamıza yukarıda kısaca özetlemeye çalıştığımız iktisadi-toplumsal ve siyasal koşulları gözeterek başladık. Sermayenin saldırılarını kapitalizmin genel teşhiri ile birleştirmeye çalıştık. Türkiyeli işçi ve emekçileri, organik parçası oldukları Avrupa'nın yerli sınıf kardeşleri ile birleşik mücadele hattında yürümeye çağırdık. Geleneksel küçük-burjuva milliyetçi dargörüşlülükten farklılığımızı göstermeye önem verdik. 1 Mayıs'a bir ay kala kampanyada kullanacağımız materyalleri hazırladık. ***"Sermayenin Saldırılarına Karşı 1 Mayıs'ta Alanlara!"*** temel şiarının yer aldığı 10 bin Türkçe ve Almanca, 2000 Fransızca afiş çıkardık. Ayrıca ***"Sermayenin Saldırılarına Karşı Tek Sınıf Tek Cephe!"*** başlığını taşıyan 15 bin Türkçe-Almanca, 3000 Fransızca, 500'de Hollandaca bildiri çıkardık. 1 Mayıs'ta seferber edeceğimiz güçleri organize etmeye başladık. 1 Mayıs'a bir kaç gün kala bizden başka 1 Mayıs kampanyası yürüten kimse yoktu. Türkiyeli devrimci grupların çoğu, 1 Mayıs'a ilişkin afiş bile çıkarmamıştı. Bu grupların bir kısmı bırakalım afişi çıkarmayı, kendi grup gecelerinin afişlerini ısrarla bizim 1 Mayıs afişlerimizin üzerine yapmaya yöneldiler.

'97 1 Mayıs'ında Türkiyeli sol akımlar geleneksel küçük-burjuva milliyetçi çizgilerini yine sürdürdüler. Uluslararası işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs'ta, hain sendika bürakrasinin tutumunu gerekçe göstererek, sınıfın dışında ayrı bir gösteri ve yürüyüşler düzenlemenin çok daha devrimci bir tutum olduğunu savundular. Bu tutumun gerisinde elbette basit bir yanılgı yoktur. Bu politik bakışaçısı geleneksel küçük-burjuva milliyetçi dargörüşlülüğün yansımasından başka bir şey değildir. Geçen yıllara oranla Türkiye'li sol akımların ve Kürt ulusal hareketinin 1 Mayıs'a kattığı güçlerde belirgin bir zayıflama vardı.

Biz, bulunduğumuz bütün alanlarda, yerli sınıf kardeşlerimizle birlikte olmaya, politik propaganda, ajitasyon ve teşhirimizi bu alanlara dönük yapmaya özen gösterdik. Sendika bürokrasisinin oyunlarını ve denetimini boşa çıkarıp teşhir etmek, işçi sınıfının içinde ve onun ana gövdesinin bulunduğu alanlarda olmakla mümkündür. Kapitalizmin kokuşan ve çürüyen düzenini teşhir ederek sosyalizm propagandasını yükseltebilmek için sınıfın içinde olmak zorundayız. Yoksa kendinden menkul bir siyasal pratikle, aramıza örülen milliyetçilik duvarının kalınlaşmasına hizmet etmiş oluruz. Almanya'nın Berlin, Bielefeld, Dortmund, Wuppertal, Köln, Frankfurt, Stuttgart, Nürnberg kentlerinde, Fransa'nın Paris ile bir başka kentinde, İsviçrenin Basel, Cenevre ve Lugano kentlerinde, Hollanda'nın Rotterdam, Avusturya'nın ise Viyana kentindeki yürüyüşlerde ağırlıklı olarak Almanca, Fransızca ve İtalyanca pankartlar taşıdık.

1 Mayıs kampanyasındaki en temel zayıflık alanımız ise, bulunduğumuz bir takım işletmelerde sınıf tabanına dayalı bir 1 Mayıs çalışması örgütleyememek oldu. Kuşkusuz bazı bir takım işletmelerde sınırlı adımlar attık. Ancak çok daha kapsamlı bir fabrika eksenli çalışma yapmanın olanakları vardı. '97 1 Mayıs faaliyetlerinden çıkarılması gereken en önemli derslerden biri, 1 Mayıs kampanyasını çevremizi aşan geniş bir kitle (somutta sınıf) çalışmasına dönüştürmedeki zayıflık oldu. Bu konuda doğru bir perspektifimiz olmasına rağmen, pratikte bu perspektife bir uygulama gücü kazandırılamadı. Yurtdışı Örgütümüz, bu deneylerin derslerinden siyasal sonuçlar çıkaracaktır. Bu deneyim ve derslerin ışığında gerçek bir sıçrama yaşamak zorundayız. Partimizin düzeyine ve niteliğine denk düşen bir siyasal pratik örgütlemek için daha büyük bir hırsla çalışacağız. Cüretli adımlarla derinlemesine ve genişlemesine büyüyerek, işçi sınıfı davasını bulunduğumuz Avrupa ülkelerinde güçlendireceğiz.

EKİM-YDK

Okurlardan / Yoldaşlardan...

1 Mayıs sınavı!

Devletin '96 1 Mayıs'ı üzerinden günler öncesinden başlayan tehdit ve gözdağı kampanyasının etkisi dikkate alınamadığı için, boşa çıkarılamadı, etkisizleştirilemedi. Bu kampanyanın hedefi devrimci örgütler ve çalışma tarzı olurken, legalist-reformist akımlar kimi küçük istisnalar hariç bir engelle karşılaşmadılar. 1 Mayıs'a genel katılımı sınırlama kaygısıyla belli bir baskı görürlerken, devrimci örgütlerin etkisini zayıflatmaları için adeta teşvik edildiler. Afiş çalışmalarında, otobüslerin semtlere alınmamasında bu yönlü neredeyse tam bir çifte tarife uygulandı.

Reformist partiler semtlerde düzen partilerinin seçim kampanyalarını hatırlatan görüntülere bürünürken, devrimci çalışmaya büyük bir kinle saldırıldı.

Kitleler düzenin şiddetini göğüsleyerek, bunu göze alarak 1 Mayıs'a katılacaktı veya dışında kalacaktı. Pompalanan bu şiddet politikasının kitle üzerindeki etki düzeyini önden yeterince farkedemedik. Dolayısıyla boşa çıkaracak karşı taktikleri üretip devreye sokamadık.

Devrimci grupların militanlık alanında kitlelerin taşıdığı zayıflık durumunu yeterince gözetemeyen ve bu anlamda uç "sol" olan tutumları da, düzenin pompaladığı şiddet olgusunu etkisizleştirmek bir yana, güçlendiren bir desteğe dönüştü.

İşçilerde kimle yürüyoruz sorusu ile bu 1 Mayıs ön sürecinde daha fazla karşılaştık. Dayatılan ikilemi göze alanlar bizimle geldi, diğerleri ya sendikacılar ya legal partilerle katılmıyı tercih ettiler, ya da hiç alana gelmediler.

Elbette bu bizim bölge çalışmasında aldığımız yolun, işçilere aldırdığımız mesafenin, dönüştürme düzeyimizin kendisi açısından bir sınav niteliğindedir. Ve biz bu sınavdan iyi bir sonuçla çıkamadık.

İstanbul Anadolu Yakasından Ekimciler

Ön sürecin zayıflığı kutlamalara yansıdı

Susurluk sonrası dönem burjuvazinin kendi içindeki it dalaşının tümüyle açığa çıktığı bir dönem olmuştu. Siyasal kurumlardaki çatlama, egemen kuvvetler arasındaki çelişkinin de açığa çıkması anlamına geliyordu. Hareketimiz Susurluk'uh başlangıcında önemli bir tespit ve uyarı yapmıştı. Devletin içine düştüğü kaostan devrimciler yararlanamadığı ölçüde, burjuvazinin bunu kendisini temize çıkarma operasyonuna dönüştürebileceği söylenmişti. Sonraki gelişmeler bu tespit ve uyarının haklılığını gösterdi. Bugün bu bir biçimiyle ortaya çıkmıştır.

'96 1 Mayıs'ında hakim olan devrimci atmosfer, kitle katılımının niceliğinden öte niteliksel bir ilk çıkışı ifade ediyordu. '97' 1 Mayıs'ını önceleyen bir dönemde, işçi ve emekçilerin Susurluk'a duyulan tepkiden dolayı gerçekleştirdiği miting, yürüyüş ve çeşitli eylemlerin sonuçsuz kalışı, olayı "sineye çekmesinde" önemli bir etken oldu. Sınıf hareketinin yükselen eğrisinde düşüşü simgeleyen TİS süreci, '96 1 Mayıs'ım burjuvazinin kendi cephesinde kullanma yeteneği, reformizme devletin verdiği dolaylı destek, devrimci hareketin yetersiz çalışması ve sekter, ben merkezci eğilimleri, 1 Mayıs'ın hafta içine denk gelmesi vb. nedenler toplam olarak düşünüldüğünde, '97' 1 Mayıs'ının havasını zaten ortaya çıkarıyordu.

Miting alanında reformistlerin oluşturduğu ağırlığın yanında, Devrimci Güç Birliği Platformu da alanda gerçek işlevini gösteremedi. Ortak tutum takmınada, ortak sloganların atılmasında pasif davrandı. Sendikalar ve reformistlerin haricinde eylem alanına kimse giremedi. Düşmanın kararlı tutumu, devrimcilerin hem kitlesel, hem de ortak davranmada adım atamaması, saatlerce kitlenin beklemesi sonucunu getirdi. Kortej disiplinleri ister istemez bozuldu. Sorun üst aratma ya da aratmamanın da ötesinde bir anlam taşıyordu. İşçilerle devrimcilerin buluşmasını engellemek için düşman açık ve net bir şekilde "sokmuyoruz" diyordu. Platformun belirlediği sloganlar, daha çok bu kortejlerin kendi içinde attığı sloganlar olarak kaldı.

Y. Şener/İstanbul

Mahalli Bildirilerden...

1 Mayıs'ta şalterleri indir! Alanlara!

1 Mayıs yaklaşıyor... İşçi sınıfının sömürüye, zorbalığa, kan emiciliğe baş kaldırış günü yaklaşıyor. Tüm dünya işçi sınıfı ortak başkaldırı ruhuyla sömürü ve zulme karşı isyanlarını haykıracak 1 Mayıs'ta.

Milyonlarca işçinin yarattığı zenginliklere bir avuç asalağın el koyduğu, üretenlerin ise baskı ve zulüm eşliğinde sefalete terkedildiği bir sistemde yaşıyoruz. Bu sistemde tek bir özgürlük var: Sefalet özgürlüğü! Bize verdikleri rol, bir yandan yarı aç yarı tok biçimde yaşamımızı cehenneme çeviren sömürü çarkına ses çıkarınayıp bu çarkın bir dişlisi olmamızdır. Bir diğeri de, sömürgeci emellerle kardeş Kürt halkının vahşice katledilmesine göz yummamızdır.. Bizden istenilen, diz üstü çökmüş bir köle olarak yaşamımızı sürdürmektir.

Bunu kabullenecek miyiz? Ya diz çökerek yaşamak, ya da bu sömürü ve zulüm düzenine karşı mücadele etmek ve böylelikle özgürleşmek. 1 Mayıs silkinip ayağa kalkmanın günü olsun! ... Türkiye işçi sınıfı bu şanlı günde sömürü ve zulüm düzenine karşı bir ağızdan haykırmalı, burjuvaziden hesap sormak için şalterleri indirip alanları zaptetmelidir!

EKİM İzmir İl Örgütü'nün bildirisinden...

"Artık yeter!" demeliyiz!

Metal işçileri, kardeşler!

Bizler kendi tarihimizi unuttuk. 15-16 Haziranları unuttuk. 1 Mayıs'larda şehit düşen sınıf kardeşlerimizi unuttuk. Biz, kendimizi unuttuk. Bizler bu sömürüye, bu zulme izin verdikçe insanlığımızı da unutacağız. Bu çürüyen düzenle birlikte çürüyüp gideceğiz. **Gidecek miyiz**, yoksa **artık yeter** deyip, üzerimizdeki bu ölü toprağını silkip, önce kendi sorunlarımıza, sonra da tüm sınıf kardeşlerimizin ve bu cenderede ezilen tüm yığınların sorunlarına sahip çıkıp mücadeleye atılacak mıyız?

Cevabımız evet olmalıdır. Sermayenin gerçekleştirdiği saldırıları püskürtmek için örgütlenelim. Sendikalarımıza sahip çıkalım. Tepemize çöreklenmiş, satılmış sendika bürokratlarını başımızdan atalım. İleri, öncü işçilerden oluşan işyeri komitelerimizi kuralım, işyeri temsilcilerimizi kendimiz seçelim. Toplusözleşmelerimizi sendika bürokratlarının rüşvet karşılığı satmalarına izin vermeyelim. Bunun için toplusözleşme komiteleri oluşturup, görüşmelere komitelerimizin girmesini sağlayalım. Her türlü hak gasplarına, baskıcı uygulamalara, işten çıkarmalara karşı üretimi durduran eylemlerle cevap verelim. Satılmış sendika bürokratlarını, iverenlerin köpekliğini yapan işyeri temsilcilerini başımızdan atıp, örgütlü bir güç olarak karşılarına çıkıp dünyayı onlara dar edelim.

EKİM Esenyurt Bölge Örgütü'nün bildirisinden...

Birleşmeli ve örgütlenmeliyiz!

Mutlu Akü işçileri!

Yeni bir toplu iş sözleşmesi döneminden geçiyoruz. Hemen hepimiz bir huzursuzluk ve sıkıntı içindeyiz. Yeni bir satış sözleşmesini kabullenmek istemiyoruz.

Ancak istememek tek başına değiştirmeye yetmez. Değiştirmek için birleşmek, örgütlenmek ve kendi gücümüze güvenerek mücadeleye atılmak zorundayız. Yoğun emek sömürüsü üzerine kurulu kapitalizm koşullarında emekçi kitlelerin mücadele ile korunan ve geliştirilen hakları dışında hiçbir şeyin güvencesi olmaz. 76 yıllık geçmişe, kökü 15-16 Haziranlara dayanan bir mücadele geleneğine sahip Mutlu Akü bunun en yakın ve canlı örneğidir. ...

İçinde bulunduğumuz TİS süreci büyük bir imkandır. Bu fabrikada birşey olmaz anlayışını bir kenara bırakıp hızla harekete geçirelim. Bütün bölümlerden seçilecek temsilcilerden oluşacak ve tüm vardiyaları kapsayacak TİS Komitesini kuralım. Bunun çabası içinde olan öncü devrimci işçilere destek verelim. Sendika bizi satacak demek yenilgiyi baştan kabullenmektir. Biz izin verdikçe sömürünün en katmerlisinin dayatılacağından kuşkunuz olmasın.

Devrimci Mutlu Akü İşçileri imzalı bildiriden...

Ama en başta yığınlar üzerinde etkinin derinleştirilmesi ve genişletilmesi yolundaki bu çalışma her zaman aynı ölçüde zorunlu olduğu için, gerek her yengiden sonra, gerek siyasal durgunluk zamanında ve gerek en fırtınalı devrim zamanında, asıl bu yüzden bu çalışmaya dikkatin çekilmesini özel bir slogan haline getirmek gerekir; demagoji alanına kaymak ve ilerici, gerçekten devrimci biricik sınıfın görevlerini değerden düşürmek tehlikesi ile karşılaşmaksızın bunun üzerine özel bir akım kurmak olanağı yoktur. Sosyal-demokrat partinin siyasal etkinliğinde şimdi ve gelecekte her zaman belli bir eğitimbilim öğesi vardır: ücretli işçilerin tüm sınıfını, tüm insanlığın her türlü baskıdan kurtarılması için çalışan şavaşımcılar olarak eğitmek gereklidir, bu sınıfın yeni ve durmadan yeni katmanlarını sürekli olarak yetiştirmelidir, bu sınıfın en geri, en geri kalmış, bilimimizden ve yaşamın biliminden en az etkilenmiş temsilcilerine gidebilmesini bilmek, onlarla konuşabilmek ve onların güvenini kazanmak, onları aynı ölçüde hızla ve sabırla sosyal-demokrat bilince götürecek hale gelmek için zorunludur; öğretimiz kuru bir dogma haline gelmemelidir, yalnızca kitapla verilmemeli, aynı zamanda proletaryanın bu en geri ve en gelişmemiş katmanlarının günlük yaşam kavgasına katılma yoluyla verilmelidir. Bu her günkü çalışmada, yineliyoruz, eğitimbiliminin belli bir öğesi vardır. Bu çalışmayı savsaklayan bir sosyal-demokrat, sosyal-demokrat olmaktan çıkar. Bu doğrudur. Ama bizde şimdi çoğu zaman, politikanın görevlerini eğitimbilime indirgemeye kalkışan bir sosyal-demokratın da -başka bir neden yüzünden olsa bile- sosyal-demokrat olmaktan çıkacağı unutuluyor. Bu "eğitimbilim"den özel bir slogan oluşturmayı, onu "politika"nın karşısına koymayı, bu karşı koymanın üstüne özel bir akım kurmayı, bu slogan adına sosyal-demokratların "politikacılarına" karşı çıkarak yığına başvurmayı düşünecek bir kimse, hemen ve kaçınılmaz olarak demagojiye kaymış olur.

Her karşılaştırmada bir eksiklik vardır, bu öteden beri bilinen bir şeydir. Her karşılaştırmada karşilaştırılan şeylerin ya da kavramların yalnız bir yanı ya da yalnız birkaç yanı karşı karşıya getirilir, öteki yanlar geçici olarak ve bir kayıt altında dışta bırakılır. Okura, herkesçe bilinen, ama çoğunlukla savsaklanan bu gerçeği anımsatalım; sosyal-demokrat partiyi de aynı zamanda bir ilk, orta ve yüksek okul olan büyük bir okulla karşılaştıralım. Bu büyük okul asla ve hiç bir koşul altında alfabe öğretimini, bilginin başlangıç nedenlerinin ve kendi başına düşünmenin başlangıç nedenlerinin öğretilmesini savsaklayamayacaktır. Bununla birlikte herhangi biri daha ileri bilginin konularını alfabeyi öne sürerek bir kenara atmak isterse, herhangi biri bu daha ileri bilginin güvenilir olmayan, şüphe götüren, "dar" sonuçlarını (alfabeyi öğrenen çevre ile karşılaştırılmca, çok daha küçük insan çevresine ulaşan bilginin) ilkokulun sürekli, derin, geniş ve sağlam sonuçlarının karşısına koymaya kalkışmak isterse, inanılmayacak bir dargörüşlülük ortaya koymuş olur. Hatta kendisi bu büyük okulun tüm anlamını tamamıyla bozmaya yardım etmiş olur, çünkü daha ileri bilginin konularının görmezlikten gelinmesi, yalnızca şarlatanların, demagogların ve gericilerin, yalnızca alfabe öğrenmiş olan kişileri şaşırtmasını kolaylaştırır. Ya da başka bir örnek daha verelim: partiyi ordu ile karşılaştıralım. Acemilerin yetiştirilmesi, atışın öğretilmesi, temel askeri bilgilerin yığınlara genişliğine ve derinliğine verilmesi ne barışta, ne de savaş zamanlarında unutulabilir. Bununla birlikte manevraların ya da gerçek çarpışmaların önderleri (...)

Haziran 1905

Marx-Engels-Lenin, *İşçi Sınıfı Partisi Üzerine*, Sol Yayınları, s.233-237

Politika ile eğitimbilimin birbirine karıştırılması üzerine

V.İ.LENİN

Kapitalistlerle ya da hükümetlerle tek tük yapılan savaşlarda işçilerin uğratıldığı her yenilgide kötümserliğe kapılan, işçi hareketinin daha yüce ve yüksek hedeflerine ilişkin her konuşmayı, yığınlar üzerindeki etki derecemizin yetersizliğine işaret ederek hafifseyen ve engelleyen sosyal demokratların sayısı bizde az değildir. Buna yetecek gücümüz yoktur! Bunu yapamayız! der böyle kişiler. Yığınların ortamını bile doğru olarak tanımıyorsak, yığınla kaynaşmasını, işçi sınıfını seferber etmesini bilmiyorsak, devrimde öncü olarak sosyal-demokratların rolünden sözetmek anlamsızdır. Bu yılın 1 Mayıs'ında sosyal-demokratların uğradığı başarısızlıklar, böylesi ruh hallerini önemli ölçüde güçlendirmiştir. Menşevikler ya da yeni iskracılar, bunları ele almakta elbette acele ettiler, çünkü bir kez daha bir sloganı olağanüstü bir slogan olarak ortaya atacaklardı: Yığınlara yaklaşın! Sanki birini kızdırmak için, sanki devrimci geçici hükümetle devrimci demokrat diktatörlük vb. ile ilgili düşüncelere ve konuşmalara yanıt olsun diye.

Bu kötümserliğin, aceleci yeni iskracı yazarların bundan çıkardığı sonuçların, sosyal-demokrat harekete ağır zararlar vermeye elverişli olan çok tehlikeli bir eğilim gösterdiğini açıkça söylemek gerekir. Her canlı ve yaşamla sıkı sıkıya bağlı parti için özeleştiri kuşkusuz kesinlikle zorunludur. İnsanın kendisinin hoşuna giden iyimserlikten daha saçma bir şey yoktur. Yığınlar üzerindeki etkimizin, kılı kılına marksist propaganda ve ajitasyonumuzun, işçi sınıfının ekonomik savaşımı ile bağlantımızın vb. derinleştirilmesinin ve genişletilmesinin, genişletilmesinin ve derinleştirilmesinin her zaman, kesinlikle zorunlu olduğuna işaret etmekten daha haklı bir şey yoktur. Ama asıl böyle uyarmalar sürekli olarak ve her zaman, her türlü koşul altında ve her durumda haklı olduğu için, özel sloganlar haline getirilemezler, üstlerine sosyal-demokraside herhangi bir özel akımın kurulması girişimlerini haklı çıkaramazlar. Burada bir sınır vardır; eğer bu sınır aşılırsa, bu tartışma götürmeyen doğru uyarmalar görevlerin daraltılmasına ve hareketin canlılığının engellenmesine, çağımızın ivedi görevlerinin, ivedi siyasal görevlerinin doktriner yoldan savsaklanmasına götürür.

Her zaman yığınlarla çalışmalı ve yığınlar üzerinde etkiyi derinleştirmeli ve genişletmelidir. Bu olmazsa bir sosyal-demokrat da sosyal-demokrat değildir. Hiç bir örgüt, hiç bir grup, hiç bir çevre, bu çalışmayı sürekli ve düzenli olarak yürütmezse sosyal-demokrat örgüt sayılamaz. İleri bir derecede proletaryanın özellikle bağımsız bir partisi olarak kendimizi başkalarından kesinlikle ayırmamızın anlamı, her türlü siyasal fırtınaların, aynı zamanda en güçlü siyasal fırtınaların -ve önemlisi siyasal dekor değişikliğinin- bu ivedi çalışmadan bizi başka yere yöneltmesine izin vermeksizin, olanak ölçüsünde tüm işçi sınıfını sosyal-demokrat bilinç düzeyine çıkartmak için bu marksist çalışmayı sürekli olarak ve sapmadan yapmamızda toplanır. Bu çalışma olmazsa siyasal etkinliğin bir oyuncak durumuna düşmesi kaçınılmaz olur, çünkü proletarya için bu etkinlik, ancak, belli bir sınıfın yığınını sarsması, onun ilgisini uyandırması ve onu olaylara etkin ve öncü biçimde katılmaya götürmesi halinde ve bu ölçüde ciddi bir önem kazanır. Daha önce de söylemiştik, bu çalışma her zaman zorunludur: her yenilgiden sonra onu anımsamak olanağı vardır ve anımsamak gerekir, çünkü bu çalışmanın zayıflığı *her zaman* proletaryanın yenilmesinin nedenlerinden biridir. Her yengiden sonra aynı biçimde onu *her zaman* anımsamalı ve önemine işaret etmelidir, çünkü aksi halde, yengi, ancak sözde bir yengi olur, ürünleri güvence altında olmaz, büyük genel savaşımımız açısından son hedefimiz için gerçek önemi varsayılmayacak kadar az olur ya da olumsuz bir sonuç bile verebilir (özellikle, kısmi bir yenginin uyanıklılığımızı söndürmesi, güvenilmeyecek müttefikler karşısında güvensizliğimizi zayıflatması, düşmana karşı yeni ve daha ciddi bir saldırı anını bize kaçırtması halinde).

(Devamı s.23'de)